

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 2017: Διεθνές έτος βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης
- Η Ελευσίνα «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το έτος 2021»
- Εθνικό Δρώμενο Μωμόρων στον Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO

UNESCO

- Συναντήσεις Επιτροπών
- Οργάνωση αποστολής στο Nimrud.
- Προσπίζοντας την πολιτιστική κληρονομιά και ποικιλομορφία.
- Ενίσχυση δράσεων προστασίας και προβολής του πολιτιστικού πλουραλισμού σε περιπτώσεις ένοπλης σύρραξης.
- INTERPOL - Διάσκεψη για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών
- Διεθνής διάσκεψη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιοχές συγκρούσεων (Abu Dhabi).
- Πολιτιστική κληρονομιά θρησκευτικού ενδιαφέροντος

ICOMOS

- Συνεδρίαση Εκτελεστικής Επιτροπής
- Ετήσια Συνάντηση Συμβουλευτικής Επιτροπής
- Ετήσια Συνάντηση Επιστημονικού Συμβουλίου

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αγαπητά μέλη, συνάδελφοι και φίλοι,

Για τα μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς, το απερχόμενο έτος 2016, υπήρξε έτος μεγάλων προκλήσεων. Από τη μια άκρη του κόσμου ως την άλλη, φυσικά και πολιτιστικά μνημεία υπέστησαν ζημιές από φυσικές καταστροφές και τρομοκρατικές επιθέσεις, καθιστώντας φτωχότερη την οικουμενική μας κληρονομιά.

Ωστόσο, όπως σημειώνει και η Mechtild Rössler, Διευθύντρια του κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, στο ετήσιο μήνημά της, στη διάρκεια αυτής της χρονιάς υπήρξαν και φωτεινά σημεία που επιτρέπουν να αισιοδοξούμε. Σε αυτά συμπεριλαμβάνεται η επιτυχής ολοκλήρωση της 40ης Συνόδου της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην Κωνσταντινούπολη, η διακήρυξη της οποίας κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να αναλογιστεί τους κινδύνους από την καταστροφή των πολιτιστικών αγαθών.

Ως ιδιαίτερα σημαντικά θεωρούνται, ακόμη, η ανακατασκευή 14 κατεστραμμένων μασωλείων στο Τιμπουκτού με τη συνδρομή των τοπικών κοινοτήτων, αλλά και η ιστορική απόφαση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου πως η καταστροφή των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς συνιστά έγκλημα πολέμου.

Τα προαναφερόμενα, ελπιδοφόρα γεγονότα περιγράφουν τον τρόπο, με τον οποίο οφείλουμε στο εξής να αντιμετωπίζουμε τους κινδύνους που απειλούν τα μνημεία: αφενός αναστηλώνοντας και αποκαθιστώντας τις ζημιές που έχουν υποστεί και αφετέρου υποθάλποντας τις ταυτοτικές εκφράσεις, ανά τον κόσμο, που απειλούνται με αφανισμό.

Στην Ελλάδα, είδαμε τον αρχαιολογικό χώρο των Φιλίππων να εγγράφεται στον Κατάλογο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς, ως η 18^η εγγραφή της χώρας στον Κατάλογο και την πόλη της Ελευσίνας να επιλέγεται ως η Πολιτιστική Πρωτεύουσα Ευρώπης για το 2021.

Χρόνια Πολλά

και ευχές η νέα χρονιά να είναι καλύτερη από την προηγούμενη!

Η Ομάδα Επιμελείας

Περιεχόμενα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

- 2017: Διεθνές έτος βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. σελ. 3-4
- Η Ελευσίνα «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το έτος 2021». σελ. 5-6
- Εθνικό Δρώμενο Μωμόερων στον Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. σελ. 7-8

UNESCO

- Συναντήσεις Επιτροπών σελ. 9-10
- Οργάνωση αποστολής στο Nimrud. σελ. 11
- Προασπίζοντας την πολιτιστική κληρονομιά και ποικιλομορφία. σελ. 12
- Ενίσχυση δράσεων προστασίας και προβολής του πολιτιστικού πλουραλισμού σε περιπτώσεις ένοπλης σύρραξης. σελ. 13-14
- INTERPOL - Διάσκεψη για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. σελ. 15
- Διεθνής διάσκεψη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιοχές συγκρούσεων (Abu Dhabi). σελ. 16-17
- Πολιτιστική κληρονομιά θρησκευτικού ενδιαφέροντος σελ. 18-19

ICOMOS

- Συνεδρίαση Εκτελεστικής Επιτροπής σελ. 20
- Ετήσια Συνάντηση Συμβουλευτικής Επιτροπής σελ. 21
- Ετήσια Συνάντηση Επιστημονικού Συμβουλίου σελ. 22

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Διεθνής σελ. 23-26
- Ελληνική σελ. 26-32

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

- Εκδηλώσεις-Συνέδρια. σελ. 33-36
- Εκθέσεις. σελ. 37
- Νέες Εκδόσεις. σελ. 38

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗσελ. 39-40**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**σελ. 41

2017 Έτος Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης

2017 : ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΤΟΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η 70η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (2015) ανακήρυξε το 2017 ως Διεθνές Έτος Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης (A / RES / 70/193).

Η κινητοποίηση όλων των ενδιαφερόμενων μερών για συνεργασία καθιστά τον τουρισμό ως καταλύτη μιας θετικής αλλαγής. Στο πλαίσιο της παγκόσμιας Ατζέντας 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη και την Αειφόρο Ανάπτυξη Στόχων (SDGs), το Διεθνές Έτος έχει ως στόχο να στηρίξει μια αλλαγή στις πολιτικές, επιχειρηματικές πρακτικές και τη συμπεριφορά των καταναλωτών προς ένα πιο βιώσιμο τουριστικό τομέα από ό, τι μπορεί να συμβάλει στην SDGs. Με το φετινό θέμα εορτασμού δίνεται μία μοναδική ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση τόσο των φορέων που παίρνουν αποφάσεις στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα όσο και της ίδιας της κοινωνίας σχετικά με τη συμβολή του βιώσιμου τουρισμού στην ανάπτυξη.

Το Διεθνές Έτος Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης 2017 θα προωθήσει το ρόλο του τουρισμού στους εξής πέντε βασικούς τομείς:

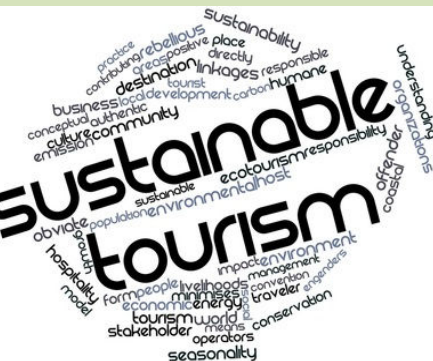
1. Βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη.
2. Κοινωνική ένταξη, προσφορά εργασίας και μείωση της φτώχειας.
3. Αποδοτικότητα των πόρων, προστασία του περιβάλλοντος και κλιματική αλλαγή.
4. Πολιτιστικές αξίες, πολυμορφία και κληρονομιά.
5. Αμοιβαία κατανόηση, ειρήνη και ασφάλεια.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO), ο Εξειδικευμένος Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών για τον Τουρισμό, έχει λάβει εντολή να διευκολύνει την οργάνωση και την εφαρμογή του Διεθνούς Έτους, σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις, συναφείς οργανισμούς του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, των διεθνών και περιφερειακών οργανισμών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας (2007) τέθηκαν για πρώτη φορά κατευθυντήριες γραμμές και κανόνες με στόχο τη χάραξη ενιαίας τουριστικής πολιτικής στις χώρες της Ευρώπης. Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να προτείνει και να εφαρμόσει μία βιώσιμη και ποιοτική πολιτική, αναδεικνύοντας τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, τα οποία επικεντρώνει στην ποικιλία των τοπίων της και τον εξαιρετικό πολιτιστικό της πλούτο, καθώς σχεδόν το 50% των χώρων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO βρίσκονται στα 27 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

<http://media.unwto.org/press-release/2015-12-07/united-nations-declares-2017-international-year-sustainable-tourism-develop>

<http://www.icomos-ictc.org/>

Μία από τις κατηγορίες του τουρισμού, ιδιαίτερα σημαντική για τη χώρα μας, είναι ο πολιτιστικός τουρισμός. Με αφορμή την ανακήρυξη του 2017 ως έτους βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και υπό το πρίσμα της υφιστάμενης κρίσης, επανέρχεται στο προσκήνιο η πρόκληση αναδειχθεί το πολιτιστικό απόθεμα της Ελλάδας σε πυλώνα τουριστικής ανάπτυξης, με γνώμονα πάντα το σεβασμό, την προστασία και τη σωστή ερμηνεία και προβολή των μνημείων και των πολιτιστικών αγαθών.

Το ICOMOS, ήδη από το 1976, αποσκοπώντας να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των αλλοιώσεων και καταστροφών στην πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον λόγω της χωρίς περιορισμούς τουριστικής ανάπτυξης, εξέδωσε την Χάρτα για τον Πολιτιστικό Τουρισμό (International Cultural Tourism Charter), η οποία αναθεωρήθηκε το 1999. Η αναθεωρημένη έκδοση περιλαμβάνει έναν ευρύτερο ορισμό της πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπληρώνοντας στους αρχαιολογικούς τόπους και το ιστορικό δομημένο περιβάλλον, την άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Το κείμενο της νέας Χάρτας διατυπώθηκε σε τρεις γλώσσες, αγγλικά, γαλλικά και ισπανικά και επικυρώθηκε στη Γενική Συνέλευση του ICOMOS στο Μεξικό το 1999.

Στόχος της Χάρτας για τον Πολιτιστικό τουρισμό είναι να αντισταθμίσει και να περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις που ενίοτε επιφέρει η τουριστική ανάπτυξη στα πολιτιστικά αγαθά, να αμβλύνει τις αντιπαραθέσεις μεταξύ φορέων και παραγόντων του τουρισμού και του πολιτισμού, να θέσει τις αρχές για πολιτικές διαχείρισης, προβολής και αξιοποίησης των μνημείων και επιπλέον να καταρτίσει έναν κώδικα ηθικής απέναντι στην πολιτιστική κληρονομιά.

Με αυτή την προοπτική και λίγο πριν την εκπνοή του 2016, η UNESCO, σε συνεργασία με το δίκτυο UNITWIN (University Twinning and Networking), διοργάνωσε, στις 14 Δεκεμβρίου, το 7^ο σεμινάριο με θέμα «Πολιτισμός, Τουρισμός και Ανάπτυξη». Η θεματολογία του σεμιναρίου επικεντρώθηκε στους ακόλουθους άξονες αναφορικά με τη δυνατότητα της Ευρώπης να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στη βιώσιμη και ισορροπημένη ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού:

- Δημιουργία κριτηρίων, με ευρωπαϊκές προδιαγραφές, για την ιεράρχηση των μνημείων της παγκόσμιας κληρονομιάς της Ευρώπης.
- Συνέργειες με φορείς και μηχανισμούς του πολιτιστικού και τουριστικού τομέα με στόχο την υλοποίηση προγραμμάτων σε ευρωπαϊκή κλίμακα (ευρωπαϊκές πολιτιστικές διαδρομές, πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης κτλ).
- Πολιτική φιλοξενίας για μη Ευρωπαίους τουρίστες. Πώς να αναπτύξει φιλοξενία για τους μη Ευρωπαίους;
- Προτάσεις για μία ενιαία ευρωπαϊκή προσέγγιση της βιώσιμης πολιτιστικής-τουριστικής ανάπτυξης.

<http://whc.unesco.org/en/events/1349>

Η ΕΛΕΥΣΙΝΑ «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ» ΓΙΑ ΤΟ 2021

Την Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2016 ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής των υποψήφιων ελληνικών πόλεων που διεκδικούσαν τον τίτλο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το 2021, στην Ελλάδα. Οι τρεις πόλεις, Ελευσίνα, Καλαμάτα, και Ρόδος, που προκρίθηκαν στην τελική φάση της διαδικασίας διεκδίκησης, παρουσίασαν τους αναθεωρημένους φακέλους υποψηφιότητάς τους ενώπιον της δωδεκαμελούς επιτροπής των εμπειρογνομόνων που αποτελείται από δέκα μέλη ορισμένα από τα Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από δύο Έλληνες εμπειρογνώμονες.

Οι παρουσιάσεις έγιναν στο αμφιθέατρο του Υπουργείου Πολιτισμού, παρουσία της Υπουργού, κας Λυδίας Κονιόρδου, της Γενικής Γραμματέως, κας Μαρίας Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη και του εκπρόσωπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Karel Bartak. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των υποψηφιοτήτων, ο Πρόεδρος της 12μελούς Επιτροπής Ευρωπαίων Εμπειρογνομόνων κ. Steve Green ανακοίνωσε ότι ο τίτλος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης για το έτος 2021, απονέμεται, ομόφωνα, στην Ελευσίνα. Η Ελλάδα θα φιλοξενήσει το θεσμό το 2021, μαζί με τις πόλεις Nosvad Σερβίας και Timisoara Ρουμανίας.

Η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, κα Λυδία Κονιόρδου, συνεχάρη και τις τρεις πόλεις, που προκρίθηκαν στην τελική φάση της διαδικασίας διεκδίκησης, για τη σπουδαία τους προσπάθεια κάτω από δύσκολες συνθήκες.

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=66952

Ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, ο οποίος δημιουργήθηκε με στόχο να συμβάλει στην προσέγγιση των λαών της Ευρώπης, είναι μια κοινοτική δράση για την ανάδειξη του πλούτου της ποικιλομορφίας, των κοινών πτυχών των ευρωπαϊκών πολιτισμών και τη βελτίωση της αλληλοκατανόησης μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών. Καθιερώθηκε, κατόπιν πρότασης της Μελίνας Μερκούρη, από το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούνιο του 1985, ως διακυβερνητική πρωτοβουλία. Η χώρα μας έχει ήδη φιλοξενήσει το θεσμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης τρεις (3) φορές (Αθήνα 1985, Θεσσαλονίκη 1997 και Πάτρα 2006).

Για τα έτη 2014-2020, οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης θα χρηματοδοτηθούν από το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο διαγωνισμός για τη φιλοξενία του θεσμού ξεκινάει έξι (6) έτη νωρίτερα, ώστε οι πόλεις να διαθέτουν επαρκή χρόνο να προετοιμαστούν πριν την έναρξη του έτους εορτασμού.

<http://ecoc2021.culture.gr/el/%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C/>

European Capital
Of Culture

ecoc2021

Η ΕΛΕΥΣΙΝΑ «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ» ΓΙΑ ΤΟ 2021

Η Ελευσίνα διαφέρει ριζικά από τη στερεοτυπική εικόνα της Ελλάδας, ως της χώρας με τις ωραίες παραλίες, όπου ο κόσμος ζει ξέγνοιαστος και χαλαρός, απολαμβάνοντας τον ήλιο και τη θάλασσα. Η Ελευσίνα αντικατοπτρίζει μία εντελώς παραγνωρισμένη –αλλά ταυτόχρονα πολύ πραγματική– πτυχή της Ελλάδας: την Ελλάδα της παραγωγής. Στην Ελευσίνα και στην ευρύτερη περιοχή του Θριάσιου Πεδίου παράγεται το 30% του ΑΕΠ, ποσοστό ίσο περίπου με την πανελλαδική συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ. Η Ελευσίνα είναι η παραγωγική μηχανή της Ελλάδας και η ΠΠΕ τη συναντά σε μία από τις πιο κρίσιμες στιγμές της ιστορίας της, τη στιγμή της κρίσης. Κρίση στα ελληνικά σημαίνει απόφαση και η επιθυμία της Ελευσίνας να διεκδικήσει τον τίτλο της ΠΠΕ στη δεδομένη χρονική στιγμή σχετίζεται με την αμετάκλητη απόφαση όλης της πόλης να αλλάξει οριστικά σελίδα στην ιστορία της, να πραγματοποιήσει την οριστική της μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης.

Τις δεκαετίες του 1960 και 1970, το περιβάλλον της πόλης υποβαθμίστηκε σημαντικά λόγω της ρύπανσης που προκαλούσε η βιομηχανική δραστηριότητα. Για τους Έλληνες, η εικόνα της Ελευσίνας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη βιομηχανία και την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Παρ' όλο που η πραγματικότητα της πόλης έχει αλλάξει ριζικά από τότε, το στερεότυπο της κατεστραμμένης από τη βιομηχανία πόλης παραμένει ισχυρό στη συνείδηση του κοινού, αποθαρρύνοντάς το να επισκεφτεί την Ελευσίνα και να γνωρίσει το σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα που διαθέτει σήμερα. Αν ο τίτλος της ΠΠΕ δοθεί στην Ελευσίνα, η εικόνα της πόλης θα συνδεθεί οριστικά με την τέχνη και τον πολιτισμό, μεταβάλλοντας το στερεότυπο της βιομηχανικής πόλης.

Ο στόχος της ανάδειξης της Ελευσίνας σε δυναμικό πολιτιστικό κέντρο απαιτεί και τη συνδρομή των εθνικών και περιφερειακών αρχών, κυρίως για έργα υποδομής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Η κρίση που βιώνει τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα ενέχει την απειλή, σε επίπεδο εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, η πολιτιστική ανάπτυξη της Ελευσίνας να γίνει θέμα δευτερεύουσας σημασίας μπροστά σε πιο επείγουσες ανάγκες. Η ενδεχόμενη ανάληψη του τίτλου της ΠΠΕ, θα κατοχυρώσει σε επίπεδο εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού την πολιτιστική ανάπτυξη της Ελευσίνας ως προτεραιότητα.

Υλική πολιτιστική κληρονομιά

- ❖ Ο αρχαιολογικός χώρος με το Αρχαιολογικό Μουσείο, όπου εκτίθενται σημαντικά ευρήματα παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.
- ❖ Το Αδριάνειο υδραγωγείο και η Γέφυρα του Αδριανού, δείγματα υψηλής κατασκευαστικής τελειότητας της εποχής, μαζί με τα εκκλησάκια της Παναγίτσας στον αρχαιολογικό χώρο και του Αγ. Ζαχαρία, της ύστερης βυζαντινής εποχής.
- ❖ Τα βιομηχανικά κτήρια Κρόνος και Ίρις και το παλιό Ελαιουργείο συνιστούν, μαζί με τις βιομηχανίες του σήμερα, τη συμμετοχή της πόλης στο βιομηχανικό και μεταβιομηχανικό τοπίο της σύγχρονης Ελλάδας.

[Αποσπάσματα από το φάκελο υποψηφιότητας της Ελευσίνας]

https://eleusis2021.eu/wp-content/uploads/2016/11/ELEUSIS21_BID_BOOK_2016_GR_outline.pdf

European Capital Of Culture

Εθιμικό Δρώμενο των Μωμόερων Μνημείο της Unesco

ΤΟ ΕΘΙΜΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ ΤΩΝ ΜΩΜΟΕΡΩΝ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ UNESCO.

Η Διακυβερνητική Επιτροπή της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στην 11^η ετήσια συνεδρίασή της (Αντίς Αμπέμπα, Αιθιοπία 28.11-2.12.2016), ενέκρινε την εγγραφή στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας των Μωμόερων, εθιμικού δρώμενου του Δωδεκαήμερου, όπως τελείται σε οκτώ χωριά της ευρύτερης περιοχής της Κοζάνης (Τετράλοφος, Άγιος Δημήτριος, Αλωνάκια, Σκήτη, Πρωτοχώρι, Κομνηνά, Ασβεστόπετρα, Καρυοχώρι). Οι κάτοικοι των εν λόγω περιοχών είναι κατά κύριο λόγο Πόντιοι και απόγονοι Ποντίων προσφύγων από την περιοχή της ορεινής Τραπεζούντας (Ματσούκα), οι οποίοι εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα το 1923.

Το εθιμικό δρώμενο των Μωμόερων, ένα από τα πολλά καρναβαλικά δρώμενα του δωδεκαήμερου (περίοδος Χριστουγέννων, πρωτοχρονιάς και Θεοφανείων), που πραγματοποιούνται ιδιαίτερα στη Βόρεια Ελλάδα, έχει εορταστικό αλλά και ευετηριακό χαρακτήρα, καθώς συνδέεται άμεσα με τον ερχομό του νέου έτους. Επίσης, χαρακτηρίζεται για την έντονη θεατρική του διάσταση, καθώς περιλαμβάνει πλειάδα θεατρικών ρόλων, που ενσαρκώνονται από τα μέλη της κοινότητας.

Το συγκεκριμένο έθιμο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία συλλογικής ταυτότητας και αυτοπροσδιορισμού των Ποντίων, όχι μόνο όσων κατοικούν στα οκτώ χωριά της ευρύτερης περιοχής της Κοζάνης, αλλά και άλλων ποντιακών κοινοτήτων όπου τελείται το δρώμενο. Οι Πόντιοι, διασκορπισμένοι πλέον όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε ολόκληρο τον πλανήτη, λόγω των τραυματικών ιστορικών εμπειριών του 20ού αιώνα, του ξεριζωμού και της προσφυγιάς, αποτελούν περήφανους φορείς λαϊκών παραδόσεων βαθιά ριζωμένων στο χρόνο.

Ο ρόλος που επέχει η άυλη πολιτιστική κληρονομιά, ιδιαίτερα σήμερα, είναι καθοριστικός για τη διατήρηση του αισθήματος συνοχής και συνέχειας των προσφυγικών και εκτοπισμένων πληθυσμών. Προκειμένου να αναγνωριστεί αυτή η σημασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς για πληθυσμούς που υφίστανται κάθε είδους βία σε περιόδους συγκρούσεων και πολεμικών συρράξεων, με πρωτοβουλία της Ελλάδας έχει ξεκινήσει ευρύτατος διάλογος μεταξύ των κρατών-μελών της Σύμβασης. Σε σχετική απόφαση της Διακυβερνητικής Επιτροπής («Intangible Cultural Heritage in Emergencies») αναγνωρίζεται, στο προοίμιό της, αυτή η πρωτοβουλία της Ελλάδας στο άνοιγμα της συζήτησης για τον κρίσιμο ρόλο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς αναφορικά με τη διατήρηση της συνοχής κοινοτήτων που αντιμετωπίζουν κρίσεις και έκτακτες καταστάσεις.

Ως άυλα πολιτιστικά αγαθά νοούνται εκφράσεις, δραστηριότητες, γνώσεις και πληροφορίες, όπως μύθοι, έθιμα, προφορικές παραδόσεις, χοροί, δρώμενα, μουσική, τραγούδια, δεξιότητες ή τεχνικές που αποτελούν μαρτυρίες του παραδοσιακού, λαϊκού και λόγιου πολιτισμού.

Ήδη από το 2002, και παράλληλα με τις εργασίες σε διεθνές επίπεδο για την κατάρτιση της Σύμβασης της UNESCO για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η Ελληνική Πολιτεία έχει υιοθετήσει τον όρο «άυλα πολιτιστικά αγαθά» για να θεσπίσει τη διαφύλαξη της πολιτισμικής κληρονομιάς που μέχρι τότε περιγραφόταν ως «παραδοσιακός και σύγχρονος λαϊκός πολιτισμός». Η Σύμβαση προχωρά ένα βήμα παραπέρα, αποδίδοντας πρωταρχική σημασία στην κοινότητα που ασκεί συγκεκριμένες πολιτισμικές εκφράσεις της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και αναγνωρίζεται μέσα από αυτές. Επίσης, με τη νέα ορολογία που εισάγει, η Σύμβαση ανοίγεται δυνητικά και στις πολιτισμικές εκφράσεις του αστικού χώρου, των νεανικών ομάδων, των μεταναστών.

Έτσι, ως άυλη πολιτιστική κληρονομιά, σύμφωνα με τη Σύμβαση της UNESCO του 2003, ορίζονται «οι πρακτικές, αναπαραστάσεις, εκφράσεις, γνώσεις και τεχνικές - καθώς και τα εργαλεία, αντικείμενα, χειροτεχνήματα και οι πολιτιστικοί χώροι που συνδέονται με αυτές και τις οποίες οι κοινότητες, οι ομάδες και, κατά περίπτωση, τα άτομα αναγνωρίζουν ότι αποτελεί μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς τους».

Το εθνικό δρώμενο των Μωμόερων είναι το τέταρτο στοιχείο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς που εγγράφει η χώρα μας στον συγκεκριμένο κατάλογο της UNESCO. Είχαν προηγηθεί η εγγραφή της Μεσογειακής Δίαιτας (από κοινού με την Ιταλία, Ισπανία, Μαρόκο, Πορτογαλία, Κύπρο, Κροατία), η Παραδοσιακή Μαστιχοκαλλιέργεια στη Χίο, καθώς και η Τηνιακή Μαρμαροτεχνία. Φακέλους υποψηφιότητας για εγγραφή στον ίδιο κατάλογο της UNESCO έχει υποβάλει η χώρα μας για το Ρεμπέτικο (η υποψηφιότητα θα αξιολογηθεί από τις αρμόδιες επιτροπές της UNESCO το φθινόπωρο του 2017), ενώ με πρωτοβουλία της Ελλάδας και της Κύπρου προετοιμάζεται από κοινού με άλλα κράτη-μέλη της Σύμβασης η υποβολή φακέλου για την Τέχνη της Ξερολιθιάς (2018). Ακόμα, με πρωτοβουλία της Ελληνικής Ομοσπονδίας Παγκρατίου Αθλήματος και της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Παγκρατίου Αθλήματος προετοιμάζεται φάκελος για την Πολεμική Τέχνη του Παγκρατίου.

Τον φάκελο υποψηφιότητας των Μωμόερων, όπως και όλων των άλλων υποψηφιοτήτων, επιμελήθηκε η αρμόδια για την εφαρμογή της Σύμβασης στην Ελλάδα υπηρεσία του ΥΠΠΟΑ, η Διεύθυνση Νεώτερου Πολιτιστικού Αποθέματος και Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με την ενεργό συμμετοχή των οκτώ κοινοτήτων που τελούν το δρώμενο.

<http://ayla.culture.gr>

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/11com>

<http://www.unesco.org/culture/ich/en/RL/momoeria-new-year-s-celebration-in-eight-villages-of-kozani-area-west-macedonia-greece-01184?RL=01184>

UNESCO

2η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ UNESCO ΚΑΙ 4η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΗΣ UNESCO ΤΟΥ 1970 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2016, πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι, η δεύτερη συνάντηση των Προέδρων των Επιτροπών των πολιτιστικών Συμβάσεων της UNESCO. Στην εν λόγω Συνάντηση παρέστησαν, υπό την ιδιότητά τους ως Προέδρων, η Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού κα Μαρία Ανδρεαδάκη-Βλαζάκη, η οποία προεδρεύει της Επικουρικής Επιτροπής της Σύμβασης της UNESCO του 1970 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών από παράνομη διακίνηση, και η κα Άρτεμις Παπαθανασίου, Νομικός Σύμβουλος Α' της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, η οποία προεδρεύει της Επιτροπής του δεύτερου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση της Χάγης του 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης.

Στη Συνάντηση, η οποία είχε ως σκοπό το συντονισμό και την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των επιμέρους πολιτιστικών συμβάσεων της UNESCO για την αποτελεσματικότερη προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, τονίστηκε εμφατικά η ανάγκη για τη συνέχιση του θεσμού της Συνάντησης των Προέδρων, ενώ, μεταξύ άλλων, προβλήθηκαν ως υπόδειγμα οι μέχρι τώρα πραγματοποιηθείσες συνέργειες μεταξύ των Συμβάσεων του 1970 και του 1954, των οποίων η Ελλάδα έχει την προεδρία.

Στις 26-28 Σεπτεμβρίου, έλαβε χώρα η 4η τακτική σύνοδος της Επικουρικής Επιτροπής της Σύμβασης του 1970. Σε αυτή συμμετείχαν οι εκπρόσωποι των 18 κρατών-μελών της Επιτροπής καθώς και παρατηρητές, δηλαδή τόσο Κράτη- μέρη στη Σύμβαση του 1970 όσο και διεθνείς διακυβερνητικοί ή μη κυβερνητικοί οργανισμοί (ICOM, UNIDROIT, UNODC) καθώς και διεθνείς μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Ενδεικτικά αναφέρονται: **α)** η αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών μέσω διαδικτύου **β)** η διαμόρφωση και υιοθέτηση ενός τυποποιημένου σχεδίου δράσης για τη διεκδίκηση και την επιστροφή παρανόμως διακινηθέντων πολιτιστικών αγαθών και αρχαιοτήτων **γ)** η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς αυτόχθονων πληθυσμών **δ)** η προστασία της τεκμηριωτικής κληρονομιάς (documentary heritage) **ε)** η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Η Σύνοδος, η οποία κατά γενική ομολογία κρίθηκε εξαιρετικά εποικοδομητική και ιδιαίτερα παραγωγική, όπως μαρτυρά και ο ικανός αριθμός των Αποφάσεων που υιοθετήθηκαν ομόφωνα, θα συνέλθει εκ νέου το Μάιο του 2017, στην έδρα της UNESCO.

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=66572

UNESCO

20^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ UNESCO
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ
ΑΓΑΘΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ Η ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΕ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΙΔΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (ICPRCP)

Ευνοϊκή για τις ελληνικές θέσεις υπήρξε η παρέμβαση της Διακυβερνητικής Επιτροπής της UNESCO για την Προώθηση της Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσης ή την Αποκατάστασή τους σε περίπτωση Παράνομης Ιδιοποίησης (ICPRCP) επί του ζητήματος των Γλυπτών του Παρθενώνα. Η Συνάντηση της Διακυβερνητικής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι, στις 29 και 30 Σεπτεμβρίου και σε αυτήν, για πρώτη φορά στην ιστορία της εν λόγω Επιτροπής, το ζήτημα της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα αποτυπώθηκε σε δύο κείμενα και συγκεκριμένα:

1. Στην Απόφαση τη σχετική με την Έκθεση της Γραμματείας της UNESCO όπου η Επιτροπή εκφράζει τη συνεχιζόμενη ανησυχία της για το ζήτημα των Γλυπτών και καλεί τις δύο πλευρές να βρουν μια αμοιβαίως αποδεκτή λύση.
2. Στη Σύσταση, η οποία υιοθετήθηκε ειδικά για το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα, όπου, μεταξύ άλλων, η Επιτροπή σημειώνει το σκεπτικισμό της για την απόρριψη από το Ηνωμένο Βασίλειο και το Βρετανικό Μουσείο της πρότασης της Ελλάδας για παραπομπή του ζητήματος στη διαδικασία Διαμεσολάβησης της UNESCO και καλεί τις δύο πλευρές να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες τους για την επίτευξη ικανοποιητικής λύσης στο μακροχρόνιο αυτό ζήτημα.

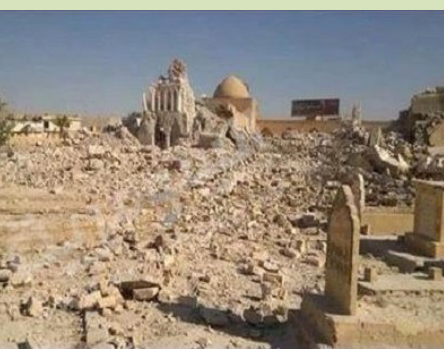
Στη συνάντηση, η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο του Μουσείου της Ακρόπολης, καθηγητή, κ. Δημήτριο Παντερμαλή και τη Νομικό Σύμβουλο Α΄ της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του ΥΠΕΞ, κ. Άρτεμη Παπαθανασίου, οι οποίοι είναι μέλη της τριμελούς Ειδικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Επανάθεση των Γλυπτών του Παρθενώνα, που έχει συσταθεί από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού με πρόεδρο τον κ. Χριστόφορο Αργυρόπουλο.

Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Προώθηση της Επιστροφής των Πολιτιστικών Αγαθών στις Χώρες Προέλευσης ή την Αποκατάστασή τους σε περίπτωση Παράνομης Ιδιοποίησης ιδρύθηκε το 1978. Αποτελείται από 22 αιρετά μέλη, τα οποία εκλέγονται με τετραετή θητεία από τη γενική διάσκεψη της UNESCO και συνεδριάζει κάθε δύο χρόνια. Κύριος ρόλος της είναι να προσφέρει ένα πλαίσιο διαλόγου και επικοινωνίας μεταξύ των χωρών, ενθαρρύνοντας τις συζητήσεις και τις διμερείς συνεργασίες σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών, αλλά ο χαρακτήρας της είναι συμβουλευτικός.

<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/restitution-of-cultural-property/sessions/20th-session-2016/>

http://www.yppo.gr/2/g22.jsp?obj_id=66592

UNESCO

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΟ NIMRUD ΤΟΥ ΙΡΑΚ

Τον περασμένο Δεκέμβριο, το τοπικό γραφείο της UNESCO στο Ιράκ, οργάνωσε αποστολή για την αξιολόγηση του αρχαιολογικού χώρου Nimrud, που βρίσκεται στην επαρχία της Νινευή. Συγκεκριμένα, στόχος της αποστολής ήταν να καταγραφεί και να αξιολογηθεί η συνολική κατάσταση της διατήρησης της περιοχής, ειδικότερα σε ότι αφορά στις εκτεταμένες καταστροφές που προκλήθηκαν από τη δράση του ISIS/Daesh τα τελευταία 2 χρόνια. Σε επόμενο στάδιο θα καταρτιστεί σχέδιο για την εφαρμογή μέτρων (προληπτικών και έκτακτης ανάγκης), προκειμένου να αποφευχθούν περαιτέρω απώλειες. Στην αξιολόγηση συμμετείχαν η Layla Salih, εκ μέρους του Κρατικού Συμβουλίου Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Ιράκ, καθώς και ο Seedo Takani, εκ μέρους του Επαρχιακού Συμβουλίου της Νινευή.

Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO Irina Bokova επισήμανε σχετικά «... στο Nimrud, έχουν λάβει χώρα τα τελευταία χρόνια μεγάλης κλίμακας, συστηματική και στοχευμένη καταστροφή των αρχαιολογικών ευρημάτων (κινητών και ακίνητων). Η UNESCO δεσμεύεται να συνεργαστεί με τις ιρακινές αρχές, ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και να τεθούν τα θεμέλια για τη σταδιακή ανάκαμψη της περιοχής. Το εγχείρημα αυτό είναι σημαντικό για το Ιράκ, για την ασφάλεια και τη σταθερότητα της περιοχής και κυρίως για την ιστορία της ανθρωπότητας...».

Στο ζιγκουράτ, οικοδομήματα και γλυπτός διάκοσμος έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές, ως αποτέλεσμα των εκρήξεων και των κατεδαφίσεων με μπουλντόζες. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που θα εφαρμοστούν στο πλαίσιο της δράσης της UNESCO θα συμβάλουν στην άμεση προστασία και διαφύλαξη του αρχαιολογικού χώρου, ώστε να καταστεί δυνατή η λεπτομερής τεκμηρίωση των σωζόμενων μνημείων και η πρόληψη ενδεχόμενων μελλοντικών λεηλασιών.

Προτάσεις για τη διαφύλαξη και τη μακροπρόθεσμη ανάκαμψη του τόπου θα παρουσιαστούν από την UNESCO, αφού προηγηθεί διάλογος με τους αρμόδιους εθνικούς και διεθνείς φορείς, σε διεθνή συνάντηση που έχει προγραμματιστεί στην έδρα της UNESCO, στο Παρίσι, στις 23-24 Φεβρουαρίου 2017.

<http://en.unesco.org/news/unesco-director-general-sends-rapid-assessment-mission-nimrud-archaeological-site-iraq>

UNESCO

ΠΡΟΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ

Στις 30 Νοεμβρίου 2016, η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova έδωσε διάλεξη στη Βασιλική Κοινότητα του Εδιμβούργου με θέμα "Cultural Cleansing - the Imperative of Protecting Cultural Heritage and Diversity". Στην εκδήλωση προήδρευσε ο Πρόεδρος της Βασιλικής Κοινότητας του Εδιμβούργου καθηγητής Dame Jocelyn Bell Burnell. Η αποστολή της Βασιλικής Κοινότητας του Εδιμβούργου είναι να παίξει ένα πρωταγωνιστικό ρόλο που θα επιτρέψει στη Σκωτία να συνεισφέρει στην ανάδειξη των παγκόσμιων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα τον 21^ο αιώνα. Αυτό απηχεί η μακρά ιστορία της Βασιλικής Κοινότητας του Εδιμβούργου ως η σκωτσέζικη Ακαδημία Επιστημών και Γραμμάτων, που ενσωματώνει το πνεύμα του σκωτσέζικου Διαφωτισμού.

«Ο πολιτισμός ήταν πάντοτε θύμα των πολέμων, ως παράπλευρη απώλεια», είπε η Γενική Διευθύντρια, «αλλά αυτό που βλέπουμε σήμερα είναι πρωτόγνωρο σε κλίμακα και χαρακτήρα και για αυτό τον λόγο μιλώ για πολιτιστική εκκαθάριση». Η Γενική Διευθύντρια σημείωσε πως «σήμερα δεν αρκεί η σκληρή επιβολή» και ότι, «χρειαζόμαστε μια «ήπια δύναμη» για να χτίσουμε μια ειρήνη που θα διαρκέσει... καθώς επίσης εκπαίδευση, ελευθερία έκφρασης και διαπολιτισμικό διάλογο», ενώ έκανε έκκληση για μια νέα πολιτική και αλληλεγγύη.

Η Irina Bokova σημείωσε ότι «Η παγκόσμια κληρονομιά ενσωματώνει την επαναστατική, πανανθρώπινη ιδέα πως οι άνθρωποι όλων των πολιτισμών μπορούν να ενωθούν γύρω από την πολιτιστική κληρονομιά». «Για το λόγο αυτό, κάθε φορά που καταστρέφεται μια θέση της παγκόσμιας κληρονομιάς, σπουδήποτε στον κόσμο, υποφέρουμε όλοι», είπε η Γενική Διευθύντρια, τονίζοντας πως οι Εξτρεμιστές επιτίθενται βίαια στον πολιτισμό επειδή αρνούνται το μήνυμα διαλόγου που περιέχει.

Η Γενική Διευθύντρια εξήγησε πως «Ο πολιτισμός είναι περισσότερα πράγματα από κτήρια και πέτρες, καθώς αφορά την ίδια μας την ύπαρξη και ταυτότητα». «Μιλάμε για τον πολιτισμό ως δύναμη αντοχής, ως πηγή δύναμης για την αντιμετώπιση των αντιξοοτήτων και ανασυγκρότησης» είπε η Irina Bokova και σημείωσε πως «για αυτό το λόγο είμαι πεπεισμένη πως η προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς είναι αναγκαία προκειμένου να οικοδομηθεί η ειρήνη, να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη, να ανανεωθεί ο διάλογος και η ελπίδα [...]. Η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ένα ζήτημα ανθρώπινων δικαιωμάτων».

«Όταν οι βίαιοι Εξτρεμιστές προωθούν το φόβο και τη διαίρεση, εμείς πρέπει να απαντήσουμε με κριτική σκέψη, ευκαιρίες για ένα πολιτικό συμβόλαιο και διαπολιτισμικό διάλογο», είπε η ομιλήτρια δίνοντας μια επισκόπηση του έργου της UNESCO στην υποστήριξη της εκπαίδευσης των πολιτών όλου του κόσμου, προς αποφυγή του εξτρεμισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η Irina Bokova υπογράμμισε τη δύναμη του πολιτισμού να μετασχηματίζει και να ενδυναμώνει συνειδήσεις. Επίσης, ανέφερε τη δράση της UNESCO για την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς στη Νουβία της Αιγύπτου, το Mostar στη Βοσνία- Ερζεγοβίνη, το Τιμποκτού, το Μάλι κ.τ.λ.

<http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/defending-cultural-heritage-and-diversity-defending-a-sin/>

UNESCO

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ UNESCO ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΝΟΠΛΗΣ ΣΥΡΡΑΞΗΣ

Το Νοέμβριο του 2015, στη 38^η Σύνοδο της Γενικής Διάσκεψης της UNESCO, υιοθετήθηκε η στρατηγική για την ενίσχυση των δράσεων του Οργανισμού για την προστασία του πολιτισμού και την προβολή του πολιτισμικού πλουραλισμού σε περιπτώσεις ένοπλης σύρραξης (38/C49).

Αυτό το σχέδιο χαράζει κατ' ουσίαν τον οδικό χάρτη των Οργανισμών μέσω δυο κομβικών στόχων: αφενός της ισχυροποίησης της ικανότητας των κρατών μελών να απαγορεύουν, περιορίζουν και ανακτούν την απώλεια της πολιτιστικής κληρονομιάς και ποικιλομορφίας ως αποτέλεσμα συγκρούσεων και αφετέρου της ενσωμάτωσης της προστασίας της κληρονομιάς στις ανθρωπιστικές δράσεις, στρατηγικές ασφάλειας και διαδικασίες οικοδόμησης της Ειρήνης.

Η πρόσφατη, ευρείας κλίμακας, συστηματική καταστροφή και λεηλασία πολιτιστικών θέσεων, υπογραμμίζει τη στενή διασύνδεση που υπάρχει ανάμεσα στις πολιτιστικές και ανθρωπιστικές διαστάσεις των συγκρούσεων και την τρομοκρατία. Οι επιθέσεις εναντίον της πολιτιστικής κληρονομιάς και ποικιλομορφίας, αποτελούν επιθέσεις εναντίον του ανθρώπου, των δικαιωμάτων και της ασφαλείας του. Μάλιστα, σύμφωνα με το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Ρώμης, η εσκεμμένη καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να θεωρηθεί ως έγκλημα πολέμου.

Αυτό αναγνωρίζεται σε αρκετές διεθνείς δηλώσεις και διακηρύξεις και κυρίως στο [Security Council resolution 2199 \(2015\)](#), το οποίο απαγορεύει την εμπορία των αρχαιοτήτων που παρανόμως απομακρύνονται από το Ιράκ, από τις 6 Αύγουστου του 1990 και εξής και από τη Συρία από τις 15 Μαρτίου του 2011, και αναγνωρίζει την παράνομη διακίνηση των αρχαιοτήτων ως μια εν δυνάμει πηγή χρηματοδότησης των τρομοκρατικών οργανώσεων.

Αντιμετωπίζοντας αυτές τις πρωτόγνωρες προκλήσεις, αναδεικνύεται η ανάγκη για νέες και πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις της UNESCO, οι οποίες θα εδράζονται στα διεθνώς υφιστάμενα νομικά θέσφατα - κύρια τη Σύμβαση του 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε συνθήκες ένοπλης σύρραξης και τη Σύμβαση του 1970 για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης της κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών - και θα βελτιώνουν το σκοπό της εφαρμογής τους. Υπό αυτή την έννοια, η Στρατηγική που υιοθετήθηκε από τη Γενική Σύνοδο του Οργανισμού, ορίζει περιοχές προτεραιότητας των δράσεων και αναγνωρίζει τις πηγές που χρειάζονται για την εφαρμογή τους.

Ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης

Με την υιοθέτηση της Στρατηγικής, η 38^η Σύνοδος της Γενικής Διάσκεψης της UNESCO ζήτησε, σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη, την ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης με σκοπό την περαιτέρω βελτίωση και εφαρμογή της στρατηγικής. Επιπλέον, ορίστηκαν μηχανισμοί για την άμεση ανταπόκριση και κινητοποίηση των ειδικών από τα κράτη-μέλη και αναζητήθηκαν πρακτικοί τρόποι εφαρμογής τέτοιων μηχανισμών.

Με την απόφαση 199EX/5I(D) που υιοθέτησε στην 199^η της συνεδρίαση, την Άνοιξη του 2016, η Εκτελεστική Επιτροπή της UNESCO ζήτησε επιπλέον να τεθεί υπόψην της μια αναφορά για την εφαρμογή της στρατηγικής και την ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης στη 200^η της συνεδρίαση, η οποία θα λάμβανε χώρα το Φθινόπωρο του 2016.

Με σκοπό να συμμορφωθεί με αυτά τα αιτήματα των Οργανισμών, η Γραμματεία εγκαινίασε μια [online consultation](#) με τα κράτη μέλη, μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα σχολιασμού του σχεδίου δράσης, καθώς επίσης διατύπωσης προτάσεων σχετικά με πρακτικούς τρόπους εφαρμογής ενός μηχανισμού για την άμεση παρέμβαση και μετακίνηση των ειδικών. Τα αποτελέσματα αυτής της διαβούλευσης έχουν ενσωματωθεί στις παραλλαγές των εγγράφων που παρουσιάστηκαν στη 200^η εκτελεστική Επιτροπή.

Το προσχέδιο του σχεδίου δράσης ορίζει εκείνες τις ειδικές δράσεις - εντός του γενικού πλαισίου της στρατηγικής - του Οργανισμού για τα επόμενα έξι χρόνια, αναγνωρίζοντας για το ίδιο διάστημα βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες.

<https://en.unesco.org/heritage-at-risk/strategy-culture-armed-conflict>

Τα σχόλια των κρατών-μελών στο γενικό πλαίσιο της online συνεργασίας είναι προσβάσιμα στην αρχική τους γλώσσα στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

http://en.unesco.org/sites/default/files/results_web-heritage_at_risk.pdf

UNESCO

INTERPOL

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural OrganizationOrganisation
des Nations Unies
pour l'éducation,
la science et la culture**INTERPOL - ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ**

Στις 24-15 Δεκεμβρίου 2016 οργανώθηκε στη Βηρυτό, σε συνεργασία της INTERPOL και της UNESCO και με την υποστήριξη της Νορβηγικής πρεσβείας, διήμερη διάσκεψη με θέμα την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και την επιστροφή κλεμμένων αρχαίων ευρημάτων στις χώρες προέλευσής τους.

Στόχος του συνεδρίου ήταν να παρουσιαστούν και να αξιολογηθούν τα μέτρα και οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο εφαρμογής της απόφασης 2199/2015 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στη Μέση Ανατολή, ένα έτος μετά την έκδοσή της. Σε αντίθεση με προηγούμενα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για το θέμα αυτό, το συγκεκριμένο ψήφισμα καταγράφει και παρουσιάζει ξεκάθαρα την άμεση σχέση μεταξύ της παράνομης διακίνησης των πολιτιστικών αγαθών στην περιοχή και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το ψήφισμα αποτρέπει ρητά το εμπόριο με το Ισλαμικό Κράτος και άλλες εξτρεμιστικές οργανώσεις και είναι δεσμευτικό βάσει του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος παρέχει το πλαίσιο για το Συμβούλιο Ασφαλείας να αναλάβει δράση επιβολής.

Μέσα από τις εργασίες της διάσκεψης, δόθηκε η δυνατότητα να παρουσιαστεί τεκμηριωμένα η πλήρης εικόνα της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών, μέσα από μαρτυρίες και εκθέσεις εμπειρογνομόνων (από τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία, τις Κάτω Χώρες, το Λίβανο, τη Συρία και το Ιράκ), υπαλλήλων των Υπηρεσιών Αρχαιολογίας του Ιράκ, της Συρίας και του Λιβάνου, καθώς και μέσα από την εμπειρία των τελωνειακών και αστυνομικών υπηρεσιών, των διεθνών οργανισμών, της UNIDROIT, της Κουανής Ασπίδας και του Εργαστηρίου Ψηφιακών Εφαρμογών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της διάσκεψης μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, είναι η έλλειψη τεκμηρίωσης για κατασχεθέντα αντικείμενα, προϋπόθεση βασική για τον εντοπισμό και την επιστροφή των πολιτιστικών αγαθών. Ειδικοί επιστήμονες και αξιωματούχοι από τη Συρία και το Ιράκ επεσήμαναν, σε αυτό το πλαίσιο, τη δυσκολία επαρκούς τεκμηρίωσης των αρχαίων αντικειμένων, τα οποία αφαιρούνται κατά τη διάρκεια παράνομων ανασκαφών.

http://www.unesco.org/new/en/beirut/single-view/news/interpol_conference_to_strengthen_the_fight_against_illicit/

UNESCO

ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ Abu Dhabi, 2-3 December 2016

Στο Abu Dhabi διεξήχθη τον περασμένο Δεκέμβριο η διεθνής διάσκεψη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO σε περιοχές όπου μαίνονται πολεμικές συγκρούσεις και εμφύλιες διαμάχες.

Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO, Irina Bokova, παρουσίασε τις τελικές αναφορές του οργανισμού για τους κινδύνους και την κατάσταση διατήρησης μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς σε διάφορες περιοχές του κόσμου, όπου μαίνονται πολεμικές συρράξεις και εμφύλιες διαμάχες.

Η διάσκεψη διοργανώθηκε από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και τη Γαλλία, υπό την αιγίδα της UNESCO. Στις εργασίες της συμμετείχαν αρχηγοί κρατών, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας, και υπουργοί από περισσότερες από 40 χώρες, καθώς και εκπρόσωποι διεθνών οργανισμών και μουσείων.

Το ICOMOS εκπροσωπήθηκε από τη Marie-Laure Lavenir, γενική διευθύντρια και το Samir Abdulac, πρόεδρο της ομάδας εργασίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς στη Συρία, το Ιράκ και τις γειτονικές τους χώρες.

Απότοκος των εργασιών της διάσκεψης ήταν η ψήφιση της Διακήρυξης του Abu Dhabi για την κληρονομιά που βρίσκεται σε κίνδυνο στο πλαίσιο ένοπλων συγκρούσεων (The Abu Dhabi Declaration on Heritage at Risk in the Context of Armed Conflicts).

<http://www.icomos.org/en/what-we-do/image-what-we-do/401-heritage-at-risk/8262-icomos-adopts-the-abu-dhabi-declaration-on-heritage-at-risk-in-the-context-of-armed-conflicts>

Σε αυτή τη διακήρυξη προβλέπεται η δημιουργία ενός Ταμείου για την προστασία της κληρονομιάς της ανθρωπότητας και ενός δικτύου καταφυγίων για τα πολιτιστικά αγαθά που απειλούνται από συγκρούσεις.

Αν και δεν καθορίστηκε με ακρίβεια το ύψος της δαπάνης που απαιτείται για τη λειτουργία του νέου Ταμείου, η Γαλλία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα έθεσαν ως στόχο τα 100 εκατομμύρια δολάρια. Η Γαλλία ανακοίνωσε ότι θα συνεισφέρει έως 30 εκατομμύρια δολάρια. Άλλα κράτη, ανάμεσα στα οποία ορισμένες μοναρχίες του Κόλπου και η Κίνα, επισήμαναν πως είναι διαθέσιμα για μια οικονομική προσπάθεια, χωρίς ωστόσο να συγκεκριμενοποιήσουν ποσά.

UNESCO

Το Ταμείο, το οποίο θα δέχεται δημόσιες και ιδιωτικές συνεισφορές, θα ιδρυθεί στη Γενεύη με σκοπό να προστατεύει την επειλούμενη κληρονομιά στις ζώνες συγκρούσεων. Θα συμβάλει επίσης στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων πρόληψης και έκτακτης ανάγκης, στον αγώνα κατά του λαθρεμπορίου έργων τέχνης και θα χρησιμεύει επίσης για την αποκατάσταση πολιτιστικών αγαθών που έχουν υποστεί ζημιές, σύμφωνα με το σχέδιο δήλωσης που βρίσκεται στη φάση της οριστικοποίησης.

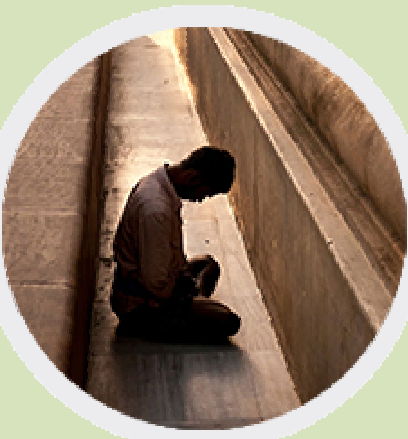
Ο δεύτερος στόχος που τέθηκε κατά τη διάσκεψη, αφορά στη δημιουργία ενός διεθνούς δικτύου καταφυγίων για την προσωρινή διαφύλαξη πολιτιστικών αγαθών που κινδυνεύουν από ένοπλες συγκρούσεις ή από την τρομοκρατία. Καθώς τα ζητήματα της κυριαρχίας εξακολουθούν να είναι ευαίσθητα στη διεθνή σκηνή, τα αγαθά αυτά δεν θα μπορούν να μετακινηθούν προς κάποια γειτονική χώρα ή, ως ύστατο καταφύγιο, προς μια πιο μακρινή χώρα, παρά μόνο έπειτα από αίτημα των ενδιαφερόμενων κυβερνήσεων.

Ορισμένα κράτη, όπως η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, γνωστοποίησαν πως είναι διατεθειμένα να αποτελέσουν μέρος του δικτύου των καταφυγίων, ενώ άλλα, όπως η Αίγυπτος, εξέφρασαν επιφυλάξεις. Μιλώντας από το βήμα της διάσκεψης, ο Έλληνας πρωθυπουργός, δήλωσε πως η διαδικασία των «καταφυγίων» πρέπει να αποτελεί την «ύστατη επιλογή» και πως «εγγυήσεις» πρέπει να παρέχονται για την «ασφαλή επιστροφή» ενός πολιτιστικού αγαθού στη χώρα στην οποία ανήκει. Οι συμμετέχοντες στη διάσκεψη αναμένεται ότι θα καλέσουν το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ να υποστηρίξει τους στόχους που καθορίστηκαν στο Αμπού Ντάμπι, σύμφωνα με το σχέδιο της διακήρυξης.

<http://whc.unesco.org/en/news/1603>

http://anaskafi.blogspot.gr/2016/12/unesco_3.html

UNESCO

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ UNESCO ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Στον κόσμο, σήμερα, υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία θρησκευτικών και ιερών τοποθεσιών που αντιπροσωπεύουν διαφορετικές παραδόσεις και πολιτισμούς. Ένα ποσοστό περίπου 20% των εγγεγραμμένων αγαθών στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς παρουσιάζουν θρησκευτικό ή πνευματικό περιεχόμενο.

Αυτά τα αγαθά που βρίσκονται διασκορπισμένα στις περισσότερες χώρες του κόσμου αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία του Καταλόγου. Το ιδιαίτερο και σημαντικό πνευματικό περιεχόμενο αναφέρεται ως το στοιχείο εκείνο που τεκμηριώνει την εξέχουσα οικουμενική αξία ενός μεγάλου αριθμού πολιτιστικών αγαθών του Καταλόγου. Επίσης, πολυάριθμες ιστορικές πόλεις του Καταλόγου με θρησκευτική σημασία, αναγνωρίζονται ως ιερές πόλεις από διαφορετικές κοινότητες.

Τα τελευταία χρόνια η UNESCO διαδραματίζει έναν ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη και προώθηση μιας δυναμικής δράσης που αναφέρεται στην προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς όλων των μορφών.

Στο πεδίο των μνημείων και των τοποθεσιών διατίθεται ένα σώμα προτυπικών στοιχείων που περιλαμβάνει Χάρτες και συστάσεις, ενώ τα συμβουλευτικά σώματα των ICCROM, ICOMOS και IUCN διαθέτουν ερευνητικές εργασίες και αναλύσεις θρησκευτικής κληρονομιάς και ιερών τοποθεσιών. Εκεί μπορεί να βρει κανείς συμπεράσματα και συστάσεις που έχουν προκύψει από προηγούμενες συναντήσεις και δραστηριότητες επί της θρησκευτικής κληρονομιάς, όπως του *ICCROM 2003 Forum on the conservation of Living Religious Heritage*, της *2005 ICOMOS General Assembly resolution* (<http://www.icomos.org/xian2005/resolutions15ga.htm>) και της *2011 ICOMOS General Assembly Resolution* για την προστασία των θέσεων ιερής κληρονομιάς, κτισμάτων και τοπίων (*Σφάλμα! Η αναφορά της υπερ-σύνδεσης δεν είναι έγκυρη.*), καθώς επίσης τις UNESCO MAB/IUCN *Guidelines for the Conservation and Management of Sacred Natural Sites* http://cmsdata.iucn.org/downloads/pa_guidelines_016_sacred_natural_sites.pdf.

Πολλές συστάσεις αφορούν άμεσα ή έμμεσα στην προστασία του πνεύματος των θέσεων, δηλαδή της ζώσας, κοινωνικής και πνευματικής τους φύσης. Ειδικότερα, αναφέρονται το κείμενο της Nara για την αυθεντικότητα που υιοθετήθηκε στη Διάσκεψη της Nara για την αυθεντικότητα, σε συνδυασμό με τη Σύμβαση της Παγκόσμιας Κληρονομιάς του 1994 και την [Quebec Declaration on the Preservation of the Spirit of Place](http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-646-2.pdf), που υιοθετήθηκε από τη 16^η Γενική Συνέλευση του ICOMOS το 2008 (<http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-646-2.pdf>).

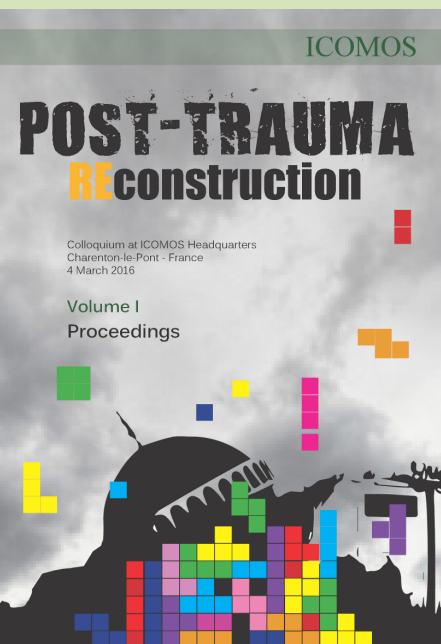
Με τον όρο «θρησκευτική κληρονομιά» (Religious property) όπως χρησιμοποιείται στη μελέτη του ICOMOS "*Filling the Gaps - an Action Plan for the Future*" (<http://whc.unesco.org/uploads/activities/documents/activity-646-3.pdf>), ορίζεται «κάθε τύπος κληρονομιάς με θρησκευτικές και πνευματικές συνδηλώσεις, όπως: εκκλησίες, μοναστήρια, βωμοί, τζαμιά, συναγωγές, ναοί, ιερά τεμένη, ιερά άλση και άλλοι τύποι ιερών τοπίων κ.τ.λ.

Με τον όρο «ιερά τοποθεσία» (sacred site) προσδιορίζονται περιοχές ιδιαίτερης πνευματικής σημασίας για τους ανθρώπους και τις κοινότητες, ενώ ο όρος «ιερά φυσική τοποθεσία» (sacred natural site) αναφέρεται σε περιοχές του εδάφους ή του νερού που διαθέτουν ιδιαίτερη πνευματική σημασία για ανθρώπους και κοινότητες, σύμφωνα με το *UNESCO/IUCN Guidelines for the Conservation and Management of Sacred Natural Sites, 2008*

Σύμφωνα με το ICCROM, η ζώσα θρησκευτική κληρονομιά έχει χαρακτηριστικά που τη διαφοροποιούν από τους άλλους τύπους κληρονομιάς. Οι ιερές τοποθεσίες σύμφωνα με το UNESCO MAB Programme «είναι όντως οι αρχαιότερες προστατευμένες θέσεις του πλανήτη» ενώ «περιέχουν μια δυναμική σημασία για την προστασία της πολιτιστικής και βιολογικής ποικιλομορφίας τόσο για τις παρούσες όσο και για τις μέλλουσες γενεές». Από κοινού, θρησκευτική και ιερά κληρονομιά αποδίδουν ένα φάσμα της πολιτιστικής και φυσικής ποικιλομορφίας και έκαστη αυτών μπορεί και μεμονωμένα να εκδηλώσει το πνεύμα της συγκεκριμένης θέσης.

<http://whc.unesco.org/en/religious-sacred-heritage/>

ICOMOS

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κωνσταντινούπολη, 16-21 Οκτωβρίου 2016

Σοφία Αυγερινού-Κολώνια

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της **Εκτελεστικής Επιτροπής** (Executive Committee) του **ICOMOS**, η οποία έλαβε χώρα στην Κωνσταντινούπολη, τον περασμένο Οκτώβριο, συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Ο οικονομικός απολογισμός του 2015 και ο προϋπολογισμός του 2017.
- Διευκρινίσεις και συμπληρώσεις στο νέο καταστατικό και στον κώδικα ηθικών δεσμεύσεων του ICOMOS (Φλωρεντία 2014). Εν συνεχεία εγκρίθηκαν οι βελτιωτικές προτάσεις, οι οποίες θα συζητηθούν και κατά τη 19η Παγκόσμια Συνέλευση.
- Η πορεία υλοποίησης των αποφάσεων (resolutions) της 18ης Παγκόσμιας Γενικής Συνέλευσης του 2014.
- Η αξιολόγηση του έργου των Εθνικών Επιτροπών του ICOMOS, σύμφωνα με τους ετήσιους απολογισμούς και την ανταπόκρισή τους στις καταστατικές κατευθύνσεις λειτουργίας (αρχές Dubrovnik-Valetta, 2009).
- Η επίλυση προβλημάτων λειτουργίας συγκεκριμένων Εθνικών Επιτροπών (Ρωσίας, Κολομβίας, Δημοκρατίας Ισημερινού).
- Η σύσταση νέων Εθνικών Επιτροπών (Λίβανος, Μιανμάρ).
- Η πορεία και τα αποτελέσματα του προγράμματος για νέους επιστήμονες και επαγγελματίες, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη και αποτελεί προτεραιότητα για το ICOMOS.
- Η πρόοδος του φόρουμ των πανεπιστημίων (μεταξύ των οποίων και το ΕΜΠ), που δραστηριοποιούνται σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς και της προστασίας της.
- Η συμβολή του Διεθνούς ICOMOS στο πρόγραμμα της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO για το διάστημα 2016-17, σε διαδικαστικό και επιστημονικό επίπεδο. Η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε τη βασική σύνθεση του πάνελ Παγκόσμιας Κληρονομιάς για το 2017.
- Η αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων προστασίας καθώς και των Μνημονίων συνεργασίας του ICOMOS με άλλους διεθνείς οργανισμούς (OWHC, ICCROM, IUCN, ICOM, DoCoMoMo, TICCIH, UIA, UN HABITAT κ.ά.).
- Η αξιολόγηση του έργου των 28 Διεθνών Επιστημονικών Επιτροπών (ISCs) του ICOMOS, σύμφωνα με τους ετήσιους απολογισμούς τους. Επίσης συζητήθηκαν ζητήματα της καταστατικής τους λειτουργίας.
- Η έγκριση προτάσεων των αντίστοιχων Επιστημονικών Επιτροπών για νέες χάρτες-ντοκουμέντα του ICOMOS αναφορικά με τα ιστορικά αστικά πάρκα, το ξύλο, την ψηφιακή τεκμηρίωση μνημείων (ντοκουμέντο Σεβίλλης), και η συγκρότηση ομάδας εργασίας με αντικείμενο θέματα ανακατασκευής μετά από καταστροφές (Reconstruction).
- Η αξιολόγηση του έργου της Ομάδας Εργασίας για την αντιμετώπιση των καταστροφών στη Συρία και το Ιράκ.

- Η προετοιμασία και οργάνωση της Παγκόσμιας Γενικής Συνέλευσης και της διαδικασίας εκλογών του ICOMOS, που θα γίνουν το Δεκέμβριο του 2017 στο Νέο Δελχί. Σε αυτό το πλαίσιο συστάθηκαν τρεις επιτροπές για την επερχόμενη συνέλευση: Υποψηφιοτήτων, Ψηφισμάτων, Διαπιστευτηρίων.
- Η πορεία του διεπιστημονικού προγράμματος του Επιστημονικού Συμβουλίου (2016-19) με το γενικό θέμα: NEW APPROACHES TO CULTURAL HERITAGE: Current Concepts Emerging from ICOMOS

Στο πλαίσιο των εργασιών της **Συμβουλευτικής Επιτροπής** (Advisory Committee) οργανώθηκαν το πρωί της 17ης Οκτωβρίου 2016 περιφερειακές συναντήσεις, με ευθύνη των αρμοδίων αντιπροέδρων (Ασία, Ευρώπη, Αμερική, Ωκεανία). Στην ομάδα της Ευρώπης, με επικεφαλής τον αντιπρόεδρο Grelan Rourke, συζητήθηκαν τα εξής θέματα: α) η προετοιμασία των εκδηλώσεων για το Ευρωπαϊκό Έτος Κληρονομιάς β) η έγκριση ψηφίσματος για την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών όπου συντάχθηκε επιστολή διαμαρτυρίας προς τις βελγικές αρχές για την κατάργηση σχετικού τμήματος της βελγικής αστυνομίας, γ) η πορεία των αποφάσεων από τη συνάντηση των Αθηνών (Rosia Montana, Vyborg) και δ) η συνεργασία με ευρωπαϊκές οργανώσεις για την κληρονομιά, όπως η Europa Nostra. Η προσεχής συνάντηση των ευρωπαϊκών ICOMOS θα πραγματοποιηθεί στο Βερολίνο τον Ιούνιο 2017.

Το απόγευμα της 17ης Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η συνεδρίαση του **Επιστημονικού Συμβουλίου**, όπου έλαβαν μέρος οι πρόεδροι και εκπρόσωποι 12 επιστημονικών επιτροπών (CIAV, CIPA, CIVVIEH, ICAHM, ICICH, ICIP, ICLAFI, ICORP, ISC20TH, ISCCCL, ISCEAH, ISCES). Κατά τη συνεδρίαση εξετάστηκαν οι απολογισμοί των Επιτροπών και αξιολογήθηκε το επιστημονικό τους έργο. Συζητήθηκαν επίσης:

- Η πορεία του επιστημονικού προγράμματος του Επιστημονικού Συμβουλίου (2016-2019).
- Η συνεργασία με το IUCN, World Monuments Fund και το μνημόνιο συνεργασίας με το Cy Ark.
- Η συμβολή του ICOMOS στην καταγραφή και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και στη συζήτηση των Ηνωμένων Εθνών για τους στόχους της χιλιετίας (στόχος 11.4) και το Habitat III.
- Το πρόγραμμα δράσης και η επιστημονική συμβολή του ICOMOS στο θέμα του Reconstruction, ώστε να καταρτιστεί ένας οδηγός για τις περιπτώσεις ανακατασκευής μετά από καταστροφή.
- Το Document on Historic Urban Public Parks.
- Το κείμενο Principles Concerning the Heritage of Rural Landscapes του ICOMOS-IFLA ISCCCL
- Η έκδοση του ICAHM "Guidelines for the management of public archaeological sites".
- Wooden Built Heritage Principles
- CIPA - Seville Principles (TBC)

- Πρωτοβουλίες για την τεχνολογική και επιστημονική κληρονομιά
- Η συμμετοχή των νέων επιστημόνων και επαγγελματιών στις επιστημονικές επιτροπές
- Η συμβολή των επιστημονικών επιτροπών στο έργο του ICOMOS για την παγκόσμια Κληρονομιά
- Το φόρουμ των Πανεπιστημίων

Η Παγκόσμια Συνέλευση του ICOMOS πραγματοποιήθηκε το πρωί της 19ης Οκτωβρίου 2016, με κύριο αντικείμενο την έγκριση της αναφοράς έργου του Προέδρου και της Ταμίας του ICOMOS, του προϋπολογισμού του ερχομένου έτους και την υιοθέτηση των νέων κανόνων λειτουργίας Γενικών Συνελεύσεων.

Στις 20 Οκτωβρίου 2016 πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εργασιών του Επιστημονικού Συμβουλίου, συμπόσιο με θέμα “**Post-Disaster Reconstruction**” με τους ακόλουθους θεματικούς άξονες:

Theme 1 - Reconstruction in the face of disaster

Theme 2 - Significance and authenticity

Theme 3 - Intellectual frameworks

Theme 4 - Rules of engagement and operational tools

Στις ως άνω συναντήσεις, το Ελληνικό ICOMOS εκπροσωπήθηκε, κατόπιν εξουσιοδότησης του προέδρου του, Αθανασίου Νακάση, από την αντιπρόεδρο Σοφία Αυγερινού Κολώνια, η οποία και συμμετείχε στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, της Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και της Περιφερειακής Συνάντησης των Ευρωπαϊκών ICOMOS. Συμμετείχε, επίσης, στη Διεθνή Εκτελεστική Επιτροπή με την ιδιότητα της ως εκλεγμένο μέλος και στο Επιστημονικό Συμβούλιο ως πρόεδρος της Διεθνούς Επιστημονικής Επιτροπής Ιστορικών Πόλεων(CIVVIAH -ICOMOS).

ASSEMBLÉE GÉNÉRALE ANNUELLE DE L'ICOMOS
CONSEIL CONSULTATIF ET SYMPOSIUM SCIENTIFIQUE
15 - 21 OCTOBRE 2016

REGARDEZ LA VIDEO

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΣΕΙΡΙΑΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ
ΛΙΜΝΗΣ ΟΧΡΙΔΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΗΣ UNESCO”

Με αφορμή την επικείμενη εγγραφή στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO του τμήματος της λίμνης Οχρίδας, που ανήκει στην Αλβανία, πραγματοποιήθηκε στις 6 και 7 Δεκεμβρίου 2016 στο Tushemish της Αλβανίας, εκπαιδευτικό πρόγραμμα με στόχο την προετοιμασία δράσεων και σχεδίων διαχείρισης του συνόλου της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Το πρόγραμμα εντάσσεται στις δράσεις του έργου «Διασυνοριακή διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιοχή της λίμνης Οχρίδας», που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Δημοκρατίας της Αλβανίας.

Το πρόγραμμα, την υλοποίηση του οποίου ανέλαβε η IUCN με την υποστήριξη του ICOMOS και του Κέντρου Παγκόσμιας Κληρονομιάς, επικεντρώθηκε σε θέματα που αφορούν στην κοινή, από όλα τα γειτνιάζοντα κράτη, κατανόηση του οικοσυστήματος της περιοχής, στους ολόενα και αυξανόμενους κινδύνους που απειλούν τη βιωσιμότητα του οικοσυστήματος της λίμνης και στις δράσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπισή τους. Στο πλαίσιο των εργασιών μελετήθηκαν άλλες περιπτώσεις αγαθών φυσικής κληρονομιάς και έγιναν ασκήσεις διαχείρισης κινδύνων.

Στα εργαστήρια του προγράμματος συμμετείχαν εμπειρογνώμονες και εκπρόσωποι φορέων και οργανισμών που συμμετέχουν στο σχεδιασμό και στη διαχείριση της περιοχής, καθώς και επιστήμονες που ασχολούνται με την έρευνα της λίμνης.

Η λίμνη της Οχρίδας εκτείνεται στα ορεινά σύνορα, στο νοτιοδυτικό τμήμα της ΠΓΔΜ και στο ανατολικό της Αλβανίας. Είναι η λίμνη με τη μεγαλύτερη βιοποικιλότητα για το μέγεθός της στον κόσμο, φιλοξενώντας πάνω από 350 είδη που δεν απαντώνται πουθενά αλλού στον πλανήτη. Είναι επίσης η αρχαιότερη λίμνη της Ευρώπης, με ηλικία πάνω από ένα εκατομμύριο έτη. Η προστασία και βιωσιμότητα του οικοσυστήματος της λίμνης είναι κρίσιμης σημασίας για την περιοχή αλλά και παγκοσμίως.

Η UNESCO χαιρέτισε την πρωτοβουλία της Αλβανίας για εγγραφή της λίμνης Οχρίδας στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, με στόχο τη διαφύλαξη των αξιών και της ακεραιότητας της εν λόγω τοποθεσίας, σύμφωνα με τις συστάσεις της 32ης Συνόδου της Επιτροπής Πολιτιστικής Κληρονομιάς και συνεχάρη την αλβανική κυβέρνηση για τη συνεργασία με την ΠΓΔΜ στη διαχείριση της λίμνης.

ΑΜΦΙΛΕΓΟΜΕΝΕΣ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΙΝΙΚΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

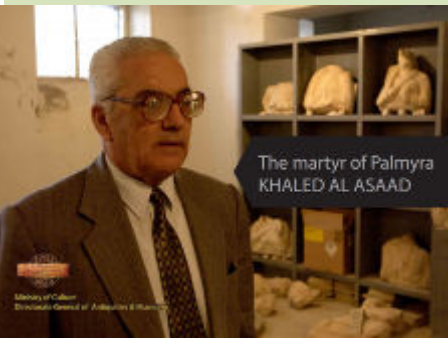

Οι Αρχές στην επαρχία Liaoning της νοτιοανατολικής Κίνας ξεκίνησαν έρευνες για τις αμφιλεγόμενες εργασίες αποκατάστασης στο Σινικό Τείχος, που είχαν ως αποτέλεσμα ένα τμήμα του διάσημου μνημείου να είναι σχεδόν μη αναγνωρίσιμο. Οι εικόνες του τμήματος του τείχους που έχει στρωθεί με τοιμέντο προκάλεσαν έντονη κριτική, και πολλοί είναι αυτοί που διαμαρτύρονται, υποστηρίζοντας ότι καταστράφηκε η ιστορική αξία του μνημείου. Το συγκεκριμένο τμήμα του τείχους βρίσκεται στην κομητεία Suizhong και θεωρείται από τα πιο εντυπωσιακά. Εκτείνεται σε μήκος εννέα χιλιομέτρων, ενώ οι εργασίες αποκατάστασης έγιναν από το 2013 έως το 2014. Κατόπιν εντολής της Κρατικής Διοίκησης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, έφθασε στην περιοχή μια ερευνητική ομάδα από το αρμόδιο γραφείο της επαρχίας Liaoning και ξεκίνησαν οι έρευνες στο αποκατασταθέν τμήμα.

Το Σινικό Τείχος, κηρυγμένο από την UNESCO μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελείται από ένα σύνολο οχυρωματικών κατασκευών με βασικά δομικά υλικά την πέτρα, το τούβλο, το συμπίεσμένο χώμα και το ξύλο. Εκτείνεται κατά μήκος των ιστορικών, βόρειων συνόρων της Κίνας από τα ανατολικά προς τα δυτικά και χτίστηκε για να προστατεύσει την κινεζική αυτοκρατορία από τις εισβολές νομαδικών ομάδων ή τις στρατιωτικές επιδρομές διάφορων λαών. Πρόκειται για τείχη που χτίζονταν σταδιακά, ήδη από τον 7ο αιώνα π.Χ., και τα οποία σταδιακά επεκτάθηκαν και ενώθηκαν, δημιουργώντας το μεγαλύτερο και ισχυρότερο οχυρωματικό έργο όλων των εποχών. Το πλέον γνωστό τμήμα του Σινικού τείχους, είναι αυτό που χτίστηκε μεταξύ του 220-206 π.Χ. από τον πρώτο αυτοκράτορα της Κίνας, τον Qin Shi Huang. Μικρό μέρος αυτού του τμήματος διατηρείται μέχρι σήμερα, το οποίο μάλιστα έχει υποστεί επισκευές και ανακατασκευές σε διάφορες εποχές. Το μεγαλύτερο μέρος του υφιστάμενου τείχους ανακατασκευάστηκε κατά τη διάρκεια της δυναστείας των Μινγκ, με μήκος που ξεπερνάει τα 8.800 μ.

Το 2006 εκδόθηκε κανονισμός για την προστασία του Σινικού Τείχους, αλλά το μέγεθος και μόνο του μνημείου κατέστησε πολύ δύσκολη την εφαρμογή του. Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι λιγότερο από το 10% του τείχους θεωρείται καλοδιατηρημένο, ενώ περίπου το 30% έχει εξαφανιστεί, λόγω της κλοπής δομικού υλικού από ντόπιους, ένα φαινόμενο που έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2016/09/26/%CE%AD%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B9%CF%82-%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83/>

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚHALED AL - ASAD

Τον περασμένο Αύγουστο συμπληρώθηκε ένας χρόνος από τον αποτρόπαιο αποκεφαλισμό του αρχαιολόγου Khaled al - Asad από τον ISIS. Σε σχετική ανακοίνωσή του και με αφορμή τη θλιβερή αυτή επέτειο, το ICOMOS επεσήμανε την προσφορά του Khaled al - Asad και την αξία της θυσίας του.

Ο 82χρονος Σύριος αρχαιολόγος κατηγορήθηκε από τους ακραίους Ισλαμιστές ότι ήταν ο «διευθυντής της ειδωλολατρίας» και ότι συμμετείχε σε επιστημονικά συνέδρια στο εξωτερικό! Η άρνηση του Asad να αποκαλύψει τους χώρους όπου φυλάσσονταν ανεκτίμητοι θησαυροί της Παλμύρας, οδήγησε στο βασανισμό και τη βάρβαρη εκτέλεσή του από τον ISIS, λίγες μόνο μέρες πριν από την έναρξη των επιδρομών στην αρχαία πόλη και τη μη αντιστρέψιμη καταστροφή των μνημείων της.

Το ICOMOS απέδωσε φόρο τιμής στο Σύριο αρχαιολόγο με την τήρηση σιγής ενός λεπτού κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης του, το 2015 στη Φουκουόκα, και αφιέρωσε τιμητικά στη μνήμη του όλες τις αποφάσεις που εκδόθηκαν σε συνέχεια των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης στη Φλωρεντία, το 2014. Το όνομά του Khaled al - Asad είναι χαραγμένο σε αναμνηστικό λίθινο μνημείο που βρίσκεται στον «Κήπο των Δικαίων» στην Τόνιδα της Τυνησίας, μεταξύ άλλων που αγωνίστηκαν για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη.

Στον αντίποδα, των θλιβερών γεγονότων, η ανακοίνωση του ICOMOS κλείνει με μια αισιόδοξη πνοή, κάνοντας αναφορά στην ολοένα και αυξανόμενη κινητοποίηση εμπειρογνομόνων από όλο τον κόσμο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς που βρίσκεται σε κίνδυνο λόγω πολεμικών συρράξεων και στην έως σήμερα επιτευχθείσα ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και κυρίως των νέων ανθρώπων και των σπουδαστών. Μία νέα κατηγορία επιστημόνων έχει αναδειχθεί τις τελευταίες δεκαετίες στις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου. Γυναίκες και άντρες παραμένουν στον τόπο τους για να προστατεύσουν την πολιτιστική κληρονομιά του, ακόμα και όταν μαίνονται πόλεμοι και συρράξεις, βάζοντας σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή, τη ώρα που άλλοι εγκαταλείπουν τη χώρα. Είναι οι σύγχρονοι «Άνδρες και Γυναίκες των Μνημείων» (Monuments Men and Women), και ο Khaled al - Asad αποτελεί χαρακτηριστικό και εξέχον παράδειγμα.

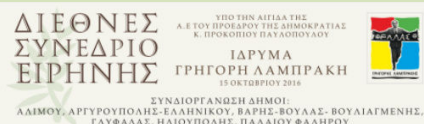
<http://www.icomos.org/en/178-english-categories/news/7719-in-memory-of-khaled-al-asaad-one-year-later>

http://www.icomos.org/images/DOCUMENTS/Secretariat/2016/Memoire_Khaled_al_Asaad_18082016/Khaled_al_Asaad_Booklet_DGAM_2016.pdf

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ICOMOS ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ
4^{ου} ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΟΔΗΣΣΟ

Τον περασμένο Δεκέμβριο (14-15) πραγματοποιήθηκε στην Οδησό της Ουκρανίας το 4^ο Διεθνές Συνέδριο με θέμα “Preservation of historic buildings in the central part of Odessa via inscribing in the UNESCO world heritage list” σε συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού της Ουκρανίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και τοπικών ιδρυμάτων και οργανισμών από τον τομέα του πολιτισμού. Η θεματολογία του συνεδρίου περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, ζητήματα που αφορούν στην εκπόνηση Σχεδίων Διαχείρισης (Management Plans) μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς σύμφωνα με τις προδιαγραφές της UNESCO. Οι εργασίες του συνεδρίου στόχο είχαν την ανταλλαγή απόψεων, τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών ενόψει της προετοιμασίας της υποψηφιότητας της Οδησού για ένταξη στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Το Ελληνικό ICOMOS, το οποίο έχει συμμετάσχει στις τρεις τελευταίες συναντήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα στην Οδησό, εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο και τον Ταμία του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι παρουσίασαν ανακοίνωση με τίτλο «Το Σχέδιο Διαχείρισης της ιστορικής πόλης της Κερκύρας». Κατά την παρουσίαση του θέματος, αναπτύχθηκαν οι βασικοί άξονες του Διαχειριστικού Σχεδίου της Κερκύρας, οι στόχοι που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησής του αλλά και επιμέρους δυσκολίες, καθώς και βελτιωτικές προτάσεις.

<http://archodessa.com/>

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ
ΑΠΟ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

Διεθνές Συνέδριο για την Ειρήνη, διοργανώθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2016, στο Θέατρο του Δημαρχιακού Μεγάρου Ηλιούπολης, από το Ίδρυμα Γρηγόρη Λαμπράκη. Το συνέδριο, στο οποίο παραβρέθηκαν σημαντικές προσωπικότητες, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας με συνδιοργανωτές τους δήμους Αλίμου, Ελληνικού-Αργυρούπολης, Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Γλυφάδας, Ηλιούπολης και Παλαιού Φαλήρου. Στις επιμέρους θεματικές ενότητες περιλαμβάνονταν οι Ολυμπιακοί αγώνες, η Κοινωνία των Εθνών και το Προσφυγικό Ζήτημα, ενώ με σχετικές ανακοινώσεις και παρουσιάσεις τοποθετήθηκαν επί των ζητημάτων αυτών εκπρόσωποι από τα Υπουργεία Πολιτισμού και Αθλητισμού, από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, από διεθνείς Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς και από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Το Ελληνικό ICOMOS εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρό του, ο οποίος συμμετείχε στις εργασίες του συνεδρίου με ανακοίνωση που είχε ως θέμα τα «Μνημεία σε καιρό πολέμου», τις διεθνές συμβάσεις προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιπτώσεις ένοπλων συρράξεων και στο ρόλο που διαδραματίζουν μεγάλοι διεθνείς οργανισμοί, όπως η UNESCO, στην προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς.

<http://geitoniamou.gr/2016/10/diethnes-sinedrio-gia-tin-irini-apo-to-idrima-grigoris-lamprakis-video/>

ΜΝΗΜΕΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΑΝ 117 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Εκατό δέκα επτά αντικείμενα του κινητού εξοπλισμού του Εθνικού Τυπογραφείου, τεκμήρια της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας της Ελλάδας αλλά και της εξέλιξης της τυπογραφίας, χαρακτηρίστηκαν ομόφωνα μνημεία από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων στις 15 Δεκεμβρίου 2016. Δεσπόζουσα θέση στη συλλογή κατέχουν 28 μουσειακά μηχανήματα, που περιγράφουν την εξέλιξη της τυπογραφίας από τα πρώτα βήματα του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους μέχρι το πέρασμα στην εποχή της φωτοστοιχειοθεσίας και της ψηφιακής εκτύπωσης.

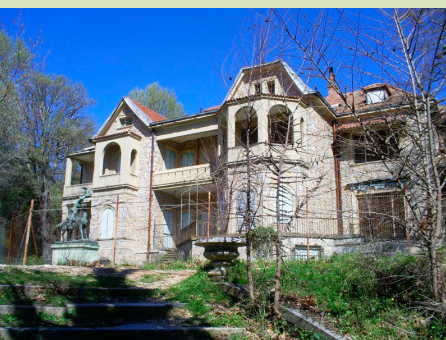
Μεταξύ αυτών μια σπάνια μηχανή πλήκτρων μονοτυπίας σε μαντεμένα βάση με τρία πόδια, που χρονολογείται στο πρώτο στάδιο του συστήματος μονοτυπίας και αποτελείται από δύο μηχανές: το κλαβιέ-πληκτρολόγιο και τη συνεργαζόμενη μηχανή χύτευσης. Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα πιεστήρια, καθώς ακολουθούν την τεχνολογική εξέλιξη των μηχανημάτων του τύπου: ξεχωρίζει ένα χειροκίνητο πιεστήριο της Albion Press του 1843.

Η συλλογή αριθμεί, επίσης, έξι ξύλινες και μεταλλικές γραμματοσειρές, 23 τυπογραφικά κοσμήματα και 37 τυπογραφικά και διακοσμητικά κλισέ. Τέλος, καταγράφονται 23 εθνόσημα, από τα οποία τα 16 χρονολογούνται στην εποχή του Γεωργίου Α' (1890-1900) και τα υπόλοιπα είναι εθνόσημα της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Μέσα από την ιστορία του Εθνικού Τυπογραφείου διαγράφεται η πολιτική και πολιτειακή εξέλιξη του ελληνικού κράτους, όπως αποτυπώνεται με συνταγματικές ρυθμίσεις, κανονιστικές πράξεις, διοικητικές αποφάσεις, ιδρυτικά καταστατικά κοινωφελών φορέων και νόμους. Από τη δημοσίευση του πρώτου Συντάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 5/18.3.1844) μέχρι αυτή του Ψηφίσματος του 1924 «περί καθορισμού του τίτλου του Ελληνικού Κράτους ως Ελληνικής Δημοκρατίας) και όλες τις πολιτειακές μεταβολές ως το 1974, όλοι οι σταθμοί της ιστορίας της Ελλάδας αποτυπώνονται στην εκδοτική δραστηριότητα του Τυπογραφείου.

Το 1992 από εργαζόμενους και στελέχη του Εθνικού Τυπογραφείου ξεκίνησε η οργανωμένη συλλογή ιστορικών αντικειμένων του και το 1995 τα αντικείμενα οργανώθηκαν σε μουσειακή έκθεση.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2016/12/19/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%B1-%CF%87%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BA%CE%B1%CE%BD-117-%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B5%CE%AF%CE%BC%CE%B5%CE%BD/>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΡΙΝΟΥ
ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ ΤΟΥ ΤΑΤΟΪΟΥ

Την έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης και της στατικής προμελέτης για την αποκατάσταση του θερινού ανακτόρου του κτήματος Τατοΐου αποφάσισε ομόφωνα τον περασμένο Δεκέμβριο το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων. Η περιοχή της μελέτης εστιάζει στο τμήμα του κτήματος που περιλαμβάνει το ανάκτορο, το κτήριο των μαγειρειών και τους κήπους με το αιοθητικό δάσος συνολικής έκτασης 60 στρεμμάτων.

Η αρχιτεκτονική μελέτη κρίνει αναγκαία την οικοδομική, λειτουργική και αιοθητική αποκατάσταση του μνημείου στην εποχή του Γεωργίου Α', δηλαδή στην πρώτη φάση λειτουργίας του (1884-1913), χωρίς τις μεταγενέστερες επεμβάσεις εκσυγχρονισμού της δεκαετίας του 1930.

Η επαναφορά όψεων και εσωτερικών χώρων προτείνεται μόνο σε όσα στοιχεία υπάρχει τεκμηρίωση από φωτογραφικό υλικό, κείμενα της εποχής ή άλλες πηγές.

Το κτήριο του θερινού ανακτόρου παρουσιάζει ζημιές από το σεισμό του 1999 και φθορές από τη χρόνια εγκατάλειψή του, όπως ρωγμές, ίχνη από πυρκαγιά στο χώρο της τραπεζαρίας, έντονη υγρασία, φθορές ξύλινων στοιχείων και αποσθάρσεις. Η στατική προμελέτη λύνει τα προβλήματα αυτά με καθαρισμούς, αποκαταστάσεις και ενισχύσεις.

Επίσης, το θερινό ανάκτορο προτείνεται να γίνει επισκέψιμο στο κοινό, στους δε χώρους του να εκτίθενται η επίπλωση και τα αντικείμενα της πρώην βασιλικής οικογενείας. Παράλληλα, στους χώρους του υπογείου να υπάρχουν αίθουσες για εκπαιδευτικά προγράμματα ή μικρές θεματικές περιοδικές εκθέσεις. Σύμφωνα με τη μελέτη, στο γειτονικό κτήριο των μαγειρειών μπορούν να στεγαστούν υποστηρικτικές λειτουργίες, όπως πωλητήριο, αναψυκτήριο, χώροι γραφείων και συντήρησης.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2016/12/19/%CE%BD%CE%B1%CE%B9-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%8D-%CE%B1/>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΕΤΑΙ Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ

Με στόχο τη συνολική, ενιαία και διεπιστημονική αντιμετώπιση και την αναβάθμιση του αρχαιολογικού χώρου του Κεραμεικού, συνεργάστηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού με το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Αθηνών (το οποίο ανασκάπτει την περιοχή από τον 19ο αιώνα), προκειμένου να δρομολογηθούν οι απαραίτητες επεμβάσεις. Το πρώτο - ίσως και το πιο σημαντικό βήμα, αφού θα καθορίσει και τα υπόλοιπα - είναι η εξέταση, διατύπωση και έγκριση των προδιαγραφών που απαιτούνται για την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου στην περιοχή.

Έτσι, πρόσφατα, τα μέλη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου τάχθηκαν ομόφωνα υπέρ των προτάσεων που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο ενός master plan και οι οποίες εκπονήθηκαν από την ομάδα εργασίας που δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτό τον σκοπό, με τελικό στόχο τον εξωραϊσμό και την προστασία του αρχαιολογικού χώρου του Κεραμεικού, αλλά και την ανάδειξη του χαρακτήρα των μνημείων του, που δύσκολα αναγνωρίζονται. Ο επισκέπτης σήμερα δύσκολα αντιλαμβάνεται όχι μόνο τα μνημεία του χώρου (όπως το νεκροταφείο, το αμυντικό σύστημα, τα εργαστήρια και τα ιερά), αλλά και τις διάφορες ιστορικές φάσεις στις οποίες ανήκουν. Επίσης, οι διαδρομές δεν λαμβάνουν υπόψη τους πάντα τις αρχαίες, τα όρια μεταξύ διαδρομών και μνημείων είναι συχνά ασαφή, ενώ παρόμοια μνημεία έχουν αναδειχθεί με διαφορετικούς τρόπους (π.χ. τύμβοι), γεγονός που δεν συνεισφέρει στην κατανόησή τους.

Με το «πράσινο φως» που έδωσε το ΚΑΣ, ζητήματα που αφορούν στην προστασία, αποκατάσταση και συντήρηση των αρχαιοτήτων, την ανάδειξη του χαρακτήρα του χώρου και των μνημείων του, την αισθητική αναβάθμιση και βελτίωση της λειτουργικότητάς του παίρνουν το δρόμο της επίλυσης. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας σε μνημεία, να εκπονηθούν μελέτες συντήρησης, αναστήλωσης και αποκατάστασης, να γίνουν επεμβάσεις που θα προβλεφθούν από τις προαναφερόμενες μελέτες (ή άλλες που έγιναν στο παρελθόν, αλλά δεν υλοποιήθηκαν), να αντιμετωπιστούν ελλείψεις στις υποδομές εξυπηρέτησης κοινού και σε δίκτυα που σχετίζονται με την ασφάλεια του χώρου, καθώς και στις κτηριακές εγκαταστάσεις. Τέλος, ένας σημαντικός παράγοντας που χρήζει προστασίας (όπως επιώθηκε και στο Συμβούλιο) είναι το οικοσύστημα του Ηριδανού που διασχίζει τον Κεραμεικό, το μόνο σημείο που μπορεί κανείς να αντιληφθεί τον ποταμό ως φυσικό στοιχείο της πόλης.

<http://www.kathimerini.gr/884784/article/epikairothta/ellada/anava8mizetai-o-arxaiologikos-xwros-toy-kerameikoy>

**ΠΑΡΑΔΙΔΕΤΑΙ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ****ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ**

Μία ημέρα πριν από την εκπνοή του 2016 ξεκίνησε η διαδικασία της επίσημης μεταβίβασης του Κέντρου Πολιτισμού του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος προς το Ελληνικό Δημόσιο. Τελετή παράδοσης του έργου προγραμματίζεται να διοργανωθεί στις 23 Φεβρουαρίου 2017. Ωστόσο, το Ίδρυμα Νιάρχος θα συνεχίσει να υποστηρίζει το Κέντρο Πολιτισμού και μετά την παράδοσή του, με ποσό έως 50 εκατομμυρίων ευρώ για διάστημα πέντε ετών. Η υποστήριξη αφορά σε δύο σκέλη: αφενός στην κάλυψη των λειτουργικών εξόδων, πρωτίστως της μισθοδοσίας, και αφετέρου, στην υποστήριξη του προγραμματισμού των εκδηλώσεων, μεταξύ των οποίων και η διοργάνωση κάθε Ιούνιο επταήμερων δράσεων με δωρεάν είσοδο στο κοινό.

Σχετικά με τη στελέχωση της Ανώνυμης Εταιρείας του Κέντρου Πολιτισμού, ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των τελευταίων υποψηφίων για 17 θέσεις εργασίας, για τις οποίες κατατέθηκαν 2.900 αιτήσεις. Θα ακολουθήσουν και άλλες φάσεις με στόχο, ως το Φεβρουάριο του 2017, το προσωπικό να φτάσει τα 40 άτομα (από 12 σήμερα). Εξάλλου, το Ίδρυμα Νιάρχος έχει ανακοινώσει δωρεά για πρόγραμμα μαθητείας νέων στο Κέντρο Πολιτισμού, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του για την επανεκκίνηση των νέων. Ήδη, από τον Οκτώβριο, απασχολούνται 40 άτομα και υπάρχουν συζητήσεις για να αυξηθεί ο αριθμός των μαθητευόμενων.

Άλλη μία δωρεά του Ιδρύματος περιλαμβάνει την κάλυψη του 50% του κόστους για τις νέες εγγραφές μελών, που θα πραγματοποιηθούν από τις 22 Δεκεμβρίου έως τις 8 Ιανουαρίου, για μέχρι 30.000 νέες εγγραφές μελών. Επίσης, ανακοινώθηκε ότι τα έσοδα από το πρόγραμμα μελών θα παραδοθούν ως αποθεματικό για τη λειτουργία του Κέντρου Πολιτισμού, με την παράδοση του έργου στο Δημόσιο.

Στα μέσα Ιανουαρίου προγραμματίζει η Εθνική Βιβλιοθήκη να ολοκληρώσει τον καθαρισμό των βιβλίων της προκειμένου να είναι έτοιμη για τη μεταστέγασή της στις νέες εγκαταστάσεις. Μέχρι σήμερα έχουν καθαριστεί περισσότερα από 700.000 βιβλία και έχει τοποθετηθεί ηλεκτρονικό σύστημα ανίχνευσης (RFID) σε 250.000 βιβλία. Επίσης, οργανώθηκε το ιστορικό υπηρεσιακό αρχείο της Βιβλιοθήκης, που περιλαμβάνει στοιχεία για τη λειτουργία της από το 1834 ως το 1974. Εξάλλου, η Βιβλιοθήκη προγραμματίζει να εκθέσει 400 κειμήλια από τις συλλογές της στους χώρους

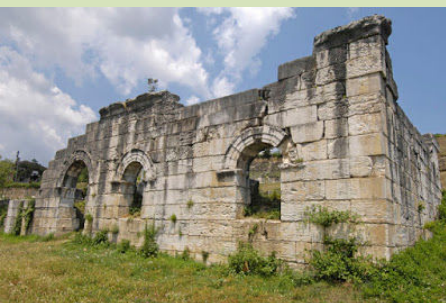
<http://www.iefimerida.gr/news/292177/ton-fevroyario-toy-2017-paradidetai-kentro-politismoy-stayros-niarhos>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΜΝΗΜΕΙΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΗ Η ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ
JOHN CRAXTON ΣΤΟΝ ΑΠΟΚΟΡΩΝΑ ΧΑΝΙΩΝ

Η κατοικία του John Craxton στην Κρήτη, μάρτυρας των άρρηκτων δεσμών που είχε αναπτύξει αυτός ο σημαντικός ζωγράφος με την Ελλάδα, χαρακτηρίστηκε ομόφωνα μνημείο από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, διότι αφενός αποτελεί ενδιαφέρον δείγμα της λαϊκής αρχιτεκτονικής και αφετέρου έχει ιστορική-αξία ως η κατοικία του μεγάλου Βρετανού ζωγράφου. Το κτίσμα βρίσκεται στο χωριό Σούρη, στον Αποκόρωνα Χανίων, σε απόσταση 21 χιλιομέτρων από την πόλη των Χανίων. Η κατοικία, χτισμένη στην πλαγιά ενός λόφου με πλούσια φυσική βλάστηση, είναι ένα λιθόκτιστο οικοδόμημα λαϊκής αρχιτεκτονικής, που αποτελείται από ένα κεντρικό διώροφο κτήριο με δύο ισόγειες πτέρυγες εκατέρωθεν του.

Ο νεορομαντικός ζωγράφος John Craxton (1922-2009) επισκέφθηκε για πρώτη φορά την Κρήτη το 1946 και μετακόμισε μόνιμα στα Χανιά το 1970. Διοργάνωσε εκθέσεις ζωγραφικής στην Αγγλία και την Ελλάδα και ανέλαβε το σχεδιασμό σκηνικών και κοστούμιών σε διάφορες παραγωγές θεάτρου, μπαλέτου και όπερας. Πάθος του ήταν το αιώνιο τοπίο της Ελλάδας και συγκαταλέγεται στους καλλιτέχνες που το «διεθνοποίησαν». Όταν του ζητήθηκε να κάνει τα σκηνικά για το μπαλέτο «Δάφνις και Χλόη» με τη Margot Fonteyn (το 1951), δημιούργησε ένα ανυπέροχο σύμπλεγμα από βράχους, κληματαριές, συκιές και ελαιόδενδρα, το οποίο έμεινε στην ιστορία.

<http://www.naftemporiki.gr/story/1152018/kriti-mnimeio-xarakteristike-i-oikia-tou-bretanou-zografou-tzon-krakston>

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΗ
ΤΗΣ ΠΡΟΥΣΙΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΙΘΥΝΙΑ

Ένα αρχαιολογικό πάρκο θα κατασκευαστεί στην αρχαία πόλη της Προυσιάδος στη Βιθυνία (Prusias ad Hyrium), γνωστής επίσης και ως η «Έφεσος της Μαύρης Θάλασσας», στο πλαίσιο του έργου του Οργανισμού Ανάπτυξης Ανατολικού Μαρμαρά (MARKA) με την υποστήριξη του "East Marmara Ancient City Project". Οι εργασίες συντονίζονται από τον δήμο Düzce και το πάρκο θα έχει έκταση περίπου 2.000 τετραγωνικά μέτρα, εφοδιασμένο με πολλούς χώρους εστίασης και ανάπαυσης. Στο πλαίσιο του "East Marmara Ancient City Project" θα κατασκευαστεί, επίσης, ένα «υπαίθριο μουσείο», ενώ ο αριθμός των ξενώνων στην περιοχή θα αυξηθεί.

Στόχος του έργου είναι να προσφέρει μια οπτική περιοχή παρατήρησης για τους επισκέπτες, προκειμένου να ενισχυθεί το τουριστικό δυναμικό της περιοχής και να συμβάλλει στη διατήρηση της ιστορικής, φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της.

<http://anaskafi.blogspot.gr/2016/12/blog-post.html>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Σαπιέντζα Μεσσηνίας

Στύρα Ευβοίας

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΒΥΘΙΣΜΕΝΕΣ ΑΡΧΑΙΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑΥΑΓΙΑ
ΕΤΟΙΜΑΖΕΙ Η ΕΦΟΡΕΙΑ ΕΝΑΛΙΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Υποβρύχια μουσεία, καταδυτικά αρχαιολογικά πάρκα, και στο βάθος το Εθνικό Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων είναι τα σχέδια της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία γιόρτασε το 2016 τα 40 χρόνια της. Στόχος της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων είναι να δημιουργήσει πολλούς επισκέψιμους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους, αλλά και πάρκα καθώς και υποβρύχια μουσεία.

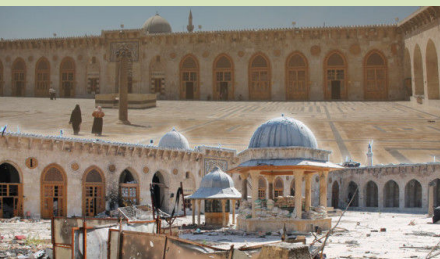
Τα δύο πρώτα «Καταδυτικά Πάρκα» (Ενάλιοι Επισκέψιμοι Αρχαιολογικοί Χώροι) στην Ελλάδα, στην Πύλο και στη Μεθώνη, αναμένεται να πλουτίσουν σημαντικά τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού στη χώρα με ένα προϊόν (καταδυτικός τουρισμός), που διεθνώς αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο. Και τα δύο βρίσκονται στην Μεσσηνία και ειδικότερα στη νησίδα Σαπιέντζα, απέναντι από τη Μεθώνη, και στον κόλπο του Ναυαρίνου. Καθώς βρίσκονται στον σημαντικό ναυτικό δρόμο που συνδέει την Ιταλία με την περιοχή της Μέσης Ανατολής, στις ακτές της νησίδας Σαπιέντζα έχουν σημειωθεί πολυάριθμα ναυάγια πλοίων, ορισμένα από τα οποία είχαν φορτία ιδιαίτερης αρχαιολογικής σημασίας. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ένα πλοίο που μετέφερε μεταξύ άλλων τέσσερις ρωμαϊκές σαρκοφάγους του 2ου-3ου αι. μ.Χ. από την πόλη Άσσο της Τρωάδας (Μικρά Ασία), και ένα άλλο από την περίοδο της Δ' Σταυροφορίας (αρχές 13ου αιώνα) που περιείχε δώδεκα γρανιτένιες κολόνες από το Μεγάλο Περιστύλιο που είχε κτίσει ο Ηρώδης στην Καισάρεια της Παλαιστίνης τον 1ο αιώνα μ.Χ. Στον κόλπο του Ναυαρίνου, το ναυάγιο του δεξαμενόπλοιου «Irene Serenade», που βρίσκεται σε βάθος 50 μ. είναι σύγχρονο, του 1980, αλλά το κατάστρωμά του σε βάθος 25 μ. λόγω του μήκους του (282 μ.), αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο επισκέψιμο ναυάγιο στον κόσμο. Στην ίδια περιοχή έχουν εντοπισθεί, επίσης, ναυάγια του 19ου αιώνα και ανάμεσά τους, το ναυάγιο τριών οθωμανικών πολεμικών πλοίων, που βυθίστηκαν κατά τη διάρκεια της ομώνυμης ναυμαχίας του 1827, όταν οι συνασπισμένοι συμμαχικοί στόλοι της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας επικράτησαν του οθωμανικού, σε μια κρίσιμη καμπή για την Ελληνική Επανάσταση.

Το περασμένο καλοκαίρι έγιναν οι πρώτες οργανωμένες καταδυτικές ξεναγήσεις στο Παυλοπέτρι, μια πόλη της Εποχής του Χαλκού στη Λακωνία. Στο βυθισμένο Παυλοπέτρι Λακωνίας, έναν υποβρύχιο αρχαιολογικό χώρο με μεγάλη σημασία, άρχισαν ήδη ξεναγήσεις από το περσινό καλοκαίρι.

Σε προχωρημένο στάδιο βρίσκεται επίσης και το σχέδιο για τη δημιουργία του μεγαλύτερου καταδυτικού πάρκου στην Ευρώπη, το οποίο θα καλύπτει την περιοχή από το νησιωτικό σύμπλεγμα των βόρειων Σποράδων ως τον δυτικό Παγασητικό κόλπο, στη Μαγνησία.

http://anaskafi.blogspot.gr/2016/10/blog-post_17.html?m=1

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

L'HISTOIRE COMMENCE
EN MÉSOPOTAMIEΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΥΡΡΑΞΕΙΣ

Το μουσείο του Λούβρου (παράρτημα) στο Lens και το ICCROM, μέσω του ICCROM-ATHAR Regional Conservation Centre στην UAE, διοργανώνουν στρογγυλή τράπεζα με θέμα την ανακατασκευή των ιστορικών πόλεων μετά από συρράξεις. Η εκδήλωση γίνεται με αφορμή τα τρέχοντα γεγονότα στη Μέση Ανατολή, σε συνδυασμό με την έκθεση "*History begins in Mesopotamia*", η οποία θα παραμείνει ανοικτή για το κοινό μέχρι τις 23 Ιανουαρίου 2017.

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα στο Lens την Παρασκευή και το Σάββατο 20 και 21 Ιανουαρίου αντίστοιχα, με σκοπό να φέρει σε επαφή ειδικούς από τον διεθνή χώρο, οι οποίοι θα ασχοληθούν με περιπτώσεις ιστορικών πόλεων που έχουν επηρεαστεί από πολέμους, αλλά και με τη διαδικασία των ανακατασκευών που ακολουθεί των συρράξεων.

Η πρώτη ημέρα θα περιλαμβάνει τέσσερις στρογγυλές τράπεζες: α) σκέψεις για τις αποκαταστάσεις που ακολουθούν τις συρράξεις, β) η εφαρμογή των διεθνών οργανισμών, γ) τοπικά παραδείγματα (Γαλλία, Πολωνία, Γερμανία, Βοσνία), δ) παραδείγματα μελέτης από τη Μέση Ανατολή (Χαλέπι, Beirut).

Η πρώτη ημέρα θα κλείσει με την περίληψη των αποτελεσμάτων, ενώ η δεύτερη ημέρα θα επικεντρωθεί στον ρόλο των αναπτυξιακών οργανισμών στη διαδικασία των ανακατασκευών.

<http://www.iccrom.org/roundtable-on-post-conflict-reconstruction-of-historic-cities/>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

STREMAH 2017

9 - 11 May 2017
Alicante, Spain

15TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON STUDIES, REPAIRS
AND MAINTANANCE OF HERITAGE ARCHITECTURE
(STREMAH 2017)

9-10 Μαΐου 2017, Alicante, Ισπανία

Το συνέδριο διοργανώνεται από το Ινστιτούτο Wessex της Μεγάλης Βρετανίας, το Πανεπιστήμιο του Alicante της Ισπανίας και το Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, με την οικονομική ενίσχυση του WIT Transaction on the Built Environment και του περιοδικού International Journal of Heritage Architecture.

Οι θεματικές ενότητες του συνεδρίου είναι οι ακόλουθες:

● Heritage architecture and historical aspects ● Learning from the past ● Surveying and monitoring ● Maintenance issues ● Rehabilitation of metallic structures ● Earth construction ● Modern (19th/20th century) heritage ● Ports and coastal heritage ● Heritage masonry structures ● Wooden structures ● Simulation and modeling ● Material characterization ● New technologies and materials ● Corrosion and material decay ● Seismic vulnerability and retrofit	● Management and assessment of heritage buildings ● Re-use of heritage buildings ● Heritage and tourism ● Conservation policies ● Guidelines, codes and regulations for heritage ● Heritage management ● Defence heritage ● Industrial heritage ● Transportation heritage ● Social, cultural and economic aspects ● Adaptability and accessibility ● Monitoring and damage detection ● Vernacular architecture ● Safety and security

http://www.wessex.ac.uk/conferences/2017/stremah-2017?utm_source=wit&utm_medium=email&utm_campaign=stremah17rem3&utm_content=1822170

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

4TH INTERNATIONAL CONFERENCE ON STRUCTURAL
HEALTH ASSESMENT OF TIMBER STRUCTURES

20-22 Σεπτεμβρίου 2017, Κωνσταντινούπολη, Τουρκία.

Το συνέδριο διοργανώνεται από τον Τομέα Καλών Τεχνών και Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Hasan Kalyoncu (HKU-GSM) και το Ερευνητικό Κέντρο Διαφύλαξης της Ιστορικής Κληρονομιάς του Τεχνικού Πανεπιστημίου Yildiz (TA-MIR).

Το θέμα του συνεδρίου αναφέρεται στις παραδοσιακές και σύγχρονες ξύλινες κατασκευές, με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση μεταξύ ξύλινης αρχιτεκτονικής και οικοδομικής μηχανικής, στις βιομηχανίες που παράγουν υλικά που βασίζονται στο ξύλο, καθώς και στον τομέα της οικοδόμησης ξύλινων κτηρίων και κατασκευών, γενικότερα. Οι θεματικές ενότητες καλύπτουν ευρύ φάσμα επιμέρους ζητημάτων που σχετίζονται με ξύλινες κατασκευές, όπως π.χ. η αναστήλωση και ενίσχυση οικοδομημάτων, η σεισμική συμπεριφορά τους, η παρακολούθηση και τεκμηρίωση της παθολογίας τους, η διεξαγωγή εργαστηριακών αναλύσεων, η ιστορική προσέγγιση των μεθόδων και των υλικών που χρησιμοποιούνται, καθώς και η εφαρμογή νεωτερικών και σύγχρονων υλικών που είναι συμβατά με τα παραδοσιακά.

<http://shatis17.org>

10TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON THE CONSERVATION
OF MONUMENTS IN THE MEDITERRANEAN BASIN

20-22 Σεπτεμβρίου 2017, Αθήνα.

Το συνέδριο διοργανώνεται από τη Σχολή Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου σε συνέχεια προηγούμενων διοργανώσεων που φιλοξενήθηκαν στο Μπάρι (1989), στη Γενεύη (1991), στη Βενετία (1994), στη Ρόδο (1997), στη Σεβίλλη (2000), στη Λισσαβώνα (2004), στην Ορλεάνη (2007), στην Πάτρα (2010) και στην Άγκυρα (2014). Η διοργάνωση αποτελεί ένα forum για επιστήμονες, τεχνικούς και εμπειρογνώμονες του συγκεκριμένου χώρου, στο οποίο μπορούν να παρουσιάσουν το έργο τους αλλά και προτάσεις μέσα από την αποκτηθείσα κατά τις τελευταίες δεκαετίες εμπειρία τους στη συντήρηση μνημείων.

Το θέμα του συμποσίου στην Αθήνα είναι "Natural and Anthropogenic Hazards and Sustainable Preservation" και περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Historical and Structural Aspects of Monuments
- Natural and Anthropogenic Damage Hazards
- Methodologies for Characterization and Damage Assessment
- Digital Techniques for Cultural Heritage
- Technologies for Damage Rehabilitation and Sustainable Preservation
- Planning and Cultural Heritage Management

<http://www.monubasin.com>

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

19Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ICOMOS

Η 19η Γενική Συνέλευση του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS) θα λάβει χώρα στο Νέο Δελχί, από τις 11 έως τις 15 Δεκεμβρίου 2017. Στο πλαίσιο των εργασιών της συνέλευσης, θα πραγματοποιηθεί επιστημονικό συμπόσιο με θέμα «Πολιτιστική Κληρονομιά και Δημοκρατία», ενώ θα διεξαχθούν και επιμέρους συναντήσεις εργασίας πριν και μετά τη συνέλευση.

<http://www.icomos.org/en/about-icomos/image-menu-about-icomos/173-governance/general-assembly/8270-19th-general-assembly-to-be-held-from-11-15-december-2017>

ICOMOS 19th General Assembly and Scientific Symposium - Delhi, India

GA and Scientific Symposium: 11-15 December 2017

Pre-Meetings: 8-10 December 2017 and Post-Meetings and Tours: 16-17 December 2017

Pre-Meetings: 8-10 December	
Friday, 8 December	Bureau Meeting Board Reception
Saturday, 9 December	Board Meeting Regional Meetings of National Committees (Asia-Pacific, Arab States, Africa, Americas & Caribbean, Europe) International Scientific Committees Meetings (TBC)
Sunday, 10 December	Scientific Council Meeting National Committees Meeting
GA and Scientific Symposium: 11-15 December	
Monday, 11 December	Technical Opening of the Extraordinary General Assembly Advisory Committee Meeting Board Meeting
Tuesday, 12 December	Extraordinary General Assembly General Assembly: Opening Address and Plenary Sessions Opening of the Scientific Symposium and Culture-Nature Journey Welcome Reception & Ceremony
Wednesday, 13 December	Scientific Symposium and Culture-Nature Journey
Thursday, 14 December	Scientific Symposium and Culture-Nature Journey General Assembly: Statutory Matters and Elections
Friday, 15 December	General Assembly: Resolutions Presentation of the Gazzola Prize & Honorary Memberships Scientific Symposium & Culture-Nature Journey: Conclusions Closing Cocktail Dinner with Cultural Performance
Post-Meetings and Tours: 16-17 December	
Saturday, 16 December	Board Meeting City visits by Delhi Government
Sunday, 17 December	Departure of Post-Event Tours

ΕΚΘΕΣΗ «ΕΡΜΙΤΑΖ: ΠΥΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ»

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Με δηλώσεις που αποδεικνύουν τα αισθήματα φιλίας και αγάπης μεταξύ των δυο λαών, οι υπουργοί Εξωτερικών Ελλάδας και Ρωσίας, εγκαινίασαν την Τετάρτη 2 Νοεμβρίου 2016 την έκθεση «Ερμιτάζ: Πύλη στην ιστορία» στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.

Στην έκθεση, η οποία σχεδιάστηκε μουσειολογικά από το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, εκτίθενται αρχαιολογικά αντικείμενα και έργα τέχνης, δηλαδή ζωγραφικοί πίνακες, έργα μικροτεχνίας και γλυπτά αντιπροσωπευτικά των σημαντικότερων συλλογών του Μουσείου Ερμιτάζ που χρονολογούνται από τον 5ο αι. π.Χ. μέχρι και τον 20ό αιώνα.

Η έκθεση διαρθρώνεται σε δύο κύριες ενότητες. Η πρώτη, που αφορά σε αντικείμενα μικροτεχνίας και προσωπικά αντικείμενα των τσάρων, παρουσιάζεται στο κεντρικό κτήριο του μουσείου, ενώ η δεύτερη, με έργα τέχνης από την εποχή της Αναγέννησης έως τον 20ό αιώνα, παρουσιάζεται στην αίθουσα περιοδικών εκθέσεων του ΒΧΜ.

Στο κεντρικό κτήριο, τα εκθέματα εισάγουν τον θεατή στο Ερμιτάζ της Αγίας Πετρούπολης, αλλά και στην ιστορία του ανακτόρου, που είναι ένα σύμπλεγμα κτηρίων, τα οποία κατασκευάστηκαν το 18ο και 19ο αιώνα στις όχθες του ποταμού Νέβα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα εκθέματα από την περίφημη Σιβηρική Συλλογή που συγκροτήθηκε από τον Μεγάλο Πέτρο, με χρυσά αντικείμενα των νομαδικών πληθυσμών της Σιβηρίας, κυρίως των Σκυθών. Η δεύτερη μεγάλη ενότητα είναι ένα πανόραμα της ευρωπαϊκής τέχνης από την εποχή της Αναγέννησης ως και τον 20ό αιώνα. Παρουσιάζει αντιπροσωπευτικά έργα, κυρίως ζωγραφικής, αλλά και γλυπτά. Καλύπτει όλο το φάσμα της ευρωπαϊκής τέχνης, καθώς και τάσεις που συχνά απεικονίζουν την ιδεολογία της εποχής τους. Οι τρεις αίθουσες περιλαμβάνουν έργα σε χρονολογική διάταξη και ανά σχολή, με τον επισκέπτη να μπορεί μέσα από τις λεζάντες να τα παρακολουθήσει άνετα. Μεταξύ αυτών ξεχωρίζουν πίνακες όπως «Οι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος» του Ελ Γκρέκο, «Αφροδίτη και Άδωνις» του Ρούμπενς, «Ανάπαυση κατά τη φυγή στην Αίγυπτο, με την αγία Ιουστίνη» του Λόττο, «Η άμωμος σύλληψις» του Μουρίγιο, «Εσθήρ ενώπιον Ασουήρου» του Πουσέν, «Βάκχος» από τον κύκλο του Καραβάτζιο, καθώς και πιο πρόσφατα αριστουργήματα, όπως το σύμπλεγμα «Έρως και Ψυχή» του Κανόβα και το ομότιτλο γλυπτό του Ροντέν.

Η έκθεση, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του αφιερωματικού «Έτους Ελλάδας-Ρωσίας 2016» θεωρείται ως το κορυφαίο εκθεσιακό γεγονός του αφιερώματος.

<http://www.archaiologia.gr/blog/2016/11/04/86892/>

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

MARC VAN DE MIEROOP
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

[περ. 3000-323 π.Χ.]

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΠΑΝΙΑΣΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΓΓΥΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ
MARC VAN DE MIEROOP

Μτφρ. Κωνσταντίνος Κοπανιάς, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 2016

Η *Ιστορία της αρχαίας Εγγύς Ανατολής* είναι μία από τις πιο προσιτές εισαγωγές στο σύνθετο θέμα της ιστορίας των πολιτισμών της αρχαίας Εγγύς Ανατολής που διαθέτουμε σήμερα. Το βιβλίο προσφέρει στον αναγνώστη μία ευσύνοπτη επισκόπηση της αρχαίας Εγγύς Ανατολής, όπου ήκμασε μία πληθώρα πολιτισμών.

Ξεκινά με την εμφάνιση της γραφής γύρω στο 3000 π.Χ., συνεχίζει με την εμφάνιση των πρώτων πόλεων στη Μεσοποταμία, την ανάπτυξη του βαβυλωνιακού και του χεττιτικού βασιλείου και καταλήγει στην περίοδο ακμής της ασσυριακής και της περσικής αυτοκρατορίας. Τα καταληκτήρια κεφάλαια πραγματεύονται τις αλλαγές που επέφεραν στην αρχαία Εγγύς Ανατολή οι εκστρατείες του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ενώ σε ειδικό κεφάλαιο παρουσιάζονται το διοικητικό σύστημα και η συνέχεια στις κρατικές δομές κατά την περσική περίοδο. Γίνεται, επίσης, εκτενής αναφορά στα πολυάριθμα πολιτικά γεγονότα, τις στρατιωτικές εκστρατείες, καθώς και τις κοινωνικές και πολιτισμικές εξελίξεις σε ολόκληρη την Εγγύς Ανατολή για πάνω από τρεις χιλιετίες.

ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΜΝΗΜΕΣ

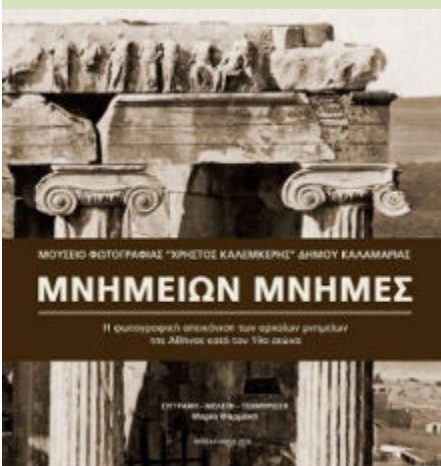
ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΗ

επιμ.: Καλλιόπη Βαλτοπούλου. Εκδόσεις Μουσείο Φωτογραφίας «Χρήστος Καλεμκερής» Δήμου Καλαμαριάς, Θεσσαλονίκη 2016.

«...Επιλέχθηκαν προς μελέτη οι φωτογραφίες των αρχαιοτήτων της πόλης της Αθήνας, γιατί αμέσως μετά την εφεύρεση της νέας τέχνης, η Αθήνα ως νέα πρωτεύουσα, φωτογραφήθηκε περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη περιοχή της Ελλάδας και γιατί οι αρχαιότητές της και μάλιστα αυτές του ιστορικού κέντρου, αποτέλεσαν το έμβλημα του νέου κράτους. Καθοριστικής σημασίας στάθηκε το γεγονός ότι η μελέτη των φωτογραφιών αυτών αποκάλυψε μια άλλη διάσταση της φωτογραφικής τέχνης, μία διαφορετική αισθητική προσέγγιση τέτοιων (αρχαιολογικών) εικόνων και ταυτόχρονα αποτέλεσε μία τεκμηρίωση της αρχαιολογικής έρευνας.

»[...] Ειδικότερα, η παρούσα μελέτη, επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο απεικονίστηκαν φωτογραφικά οι αθηναϊκές αρχαιότητες και συγκεκριμένα οι αρχαιότητες του αποκαλούμενου σήμερα ιστορικού κέντρου της ελληνικής πρωτεύουσας, κατά το 19ο αιώνα...»

Μαρία Φαρμάκη (από τον πρόλογο του βιβλίου)

ΨΗΦΙΑΚΕΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗICOMOS
INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ICOMOS

Το Σεπτέμβριο του 2016, το Κέντρο Τεκμηρίωσης του ICOMOS εγκαινίασε το πρόγραμμα της ψηφιακής Φωτογραφικής Τράπεζας (ICOMOS Photobank), το οποίο είναι αποτέλεσμα πολύχρονης συλλογικής δουλειάς και διαβούλευσης με μέλη του Συμβουλίου από όλα τα μέρη του κόσμου. Το εγχείρημα υποστήριξε οικονομικά η περιφέρεια Walloon.

Το ICOMOS λαμβάνει κάθε χρόνο φωτογραφίες από αποστολές εμπειρογνομόνων που εργάζονται σε χώρους και μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε διάφορα σημεία του κόσμου, καθώς και από γενναιόδωρους ιδιώτες, που είναι πρόθυμοι να μοιραστούν τις φωτογραφικές τους συλλογές. Προς το παρόν έχουν συγκεντρωθεί περισσότερες από 2500 φωτογραφίες, οι οποίες και είναι προσβάσιμες για όλους μέσω της Ψηφιακής Φωτογραφικής Τράπεζας του ICOMOS. Για τον εμπλουτισμό της πολύτιμης αυτής βάσης δεδομένων, μπορεί ο καθένας να συμβάλει με την αποστολή σχετικού φωτογραφικού υλικού.

<http://www.icomos.org/en/mediatheque>

DAVID RUMSEY MAP COLLECTION DATABASE

Η συγκεκριμένη ψηφιακή συλλογή ιστορικών χαρτών περιλαμβάνει περισσότερους από 74.000 χάρτες και φωτογραφίες. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται σπάνιοι χάρτες της Αμερικής, της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής, που χρονολογούνται από το 16^ο έως και τον 21^ο αιώνα. Μερικές από τις κατηγορίες αρχειοθέτησης και οργάνωσης του ψηφιακού υλικού είναι οι ακόλουθες: άτλαντες, γεωγραφία, θαλάσσια διαγράμματα, κράτη, πόλεις, χάρτες τοπίου, εκπαιδευτικοί χάρτες, γεωλογικοί χάρτες, χάρτες εμφύλιων πολέμων κτλ.

Η συλλογή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μελέτη της ιστορίας, της τέχνης αλλά και της γενεαλογίας, καθώς και για εξερευνήσεις και είναι πολύτιμο εργαλείο για τους κλάδους των ανθρωπιστικών σπουδών και τους εκπαιδευτικούς.

<http://www.davidrumsey.com/home>

ΨΗΦΙΑΚΕΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΟΠΟSTEXT

Το Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη, στο πλαίσιο των δράσεών του για την προαγωγή του ψηφιακού πολιτισμού, και ο αρχαιολόγος-ιστορικός Brady Kiesling, παρουσίασαν τον περασμένο Δεκέμβριο μία πρωτοποριακή εφαρμογή, το ToposText, μέσω της οποίας μπορεί κάθε χρήστης να έχει πρόσβαση στις αρχαίες ελληνικές πηγές.

Ο ιστότοπος ToposText περιλαμβάνει:

- «Φορητή» βιβλιοθήκη της αρχαίας γραμματείας με περισσότερες από 530 πηγές για την ελληνική ιστορία, μυθολογία και γεωγραφία, σε αγγλική μετάφραση.
- Βάση δεδομένων με περισσότερες από 5.350 αρχαίες τοποθεσίες, σύγχρονα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, η οποία καλύπτει το σύνολο του αρχαίου ελληνικού κόσμου.
- Διαδραστικό χάρτη και ευρετήριο που συνδέει κάθε τοποθεσία με την αρχαία πηγή, η οποία αναφέρεται σε αυτήν.
- Ευρετήριο χιλιάδων κύριων ονομάτων
- Ακριβείς συντεταγμένες που επιτρέπουν στο χρήστη να «πλησιάσει» αρκετά στο χάρτη ώστε να δει τα αρχαία ερείπια.

Η ψηφιακή βιβλιοθήκη και η βάση δεδομένων, περιλαμβάνουν επίσης αρχαία ελληνικά και λατινικά κείμενα, ενώ παραπέμπουν σε συνδέσμους με πρώιμους περιηγητικούς χάρτες και με τον ιστότοπο Travelogues.

Την ιδέα για τη δημιουργία του ToposText συνέλαβε ο Brady Kiesling, αρχαιολόγος-ιστορικός, πρώην μέλος της διπλωματικής αποστολής των Η.Π.Α. και μέλος της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα. Την υλοποίηση ανέλαβε η εταιρεία λογισμικού Pavia A.E., με την υποστήριξη του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη. Η εφαρμογή είναι διαθέσιμη χωρίς χρέωση για συσκευές Android και Apple.

<http://www.laskaridou.gr/vreite-ton-topos-sas/>

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όσοι επιθυμείτε να δημοσιοποιήσετε δραστηριότητες και θέματα που σχετίζονται με την ελληνική και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, παρακαλείσθε να αποστέλλετε το σχετικό υλικό στην ηλεκτρονική διεύθυνση newslettericomos@gmail.com. Επισημαίνεται ότι η επιλογή των κειμένων που θα συμπεριλαμβάνονται στο Δελτίο επαφίεται στην κρίση της ομάδας επιμελείας, η οποία διατηρεί σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Ελληνικού ICOMOS το δικαίωμα επεξεργασίας και τελικής επιμελείας του υλικού.

Η ομάδα επιμελείας

Δρ. Κυριάκος Ψαρουδάκης, Αρχαιολόγος
Σοφία Σπυροπούλου, Αρχαιολόγος
Εμορφύλη Παντελιάδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ελληνική Εθνική Επιτροπή Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Χώρων
(Ελληνικό ICOMOS)

Πειραιώς 73, 105 53, Αθήνα

Τηλ. 210 3244821, Fax 210 3244567.

Γραμματεία: icomoshellenic@gmail.com